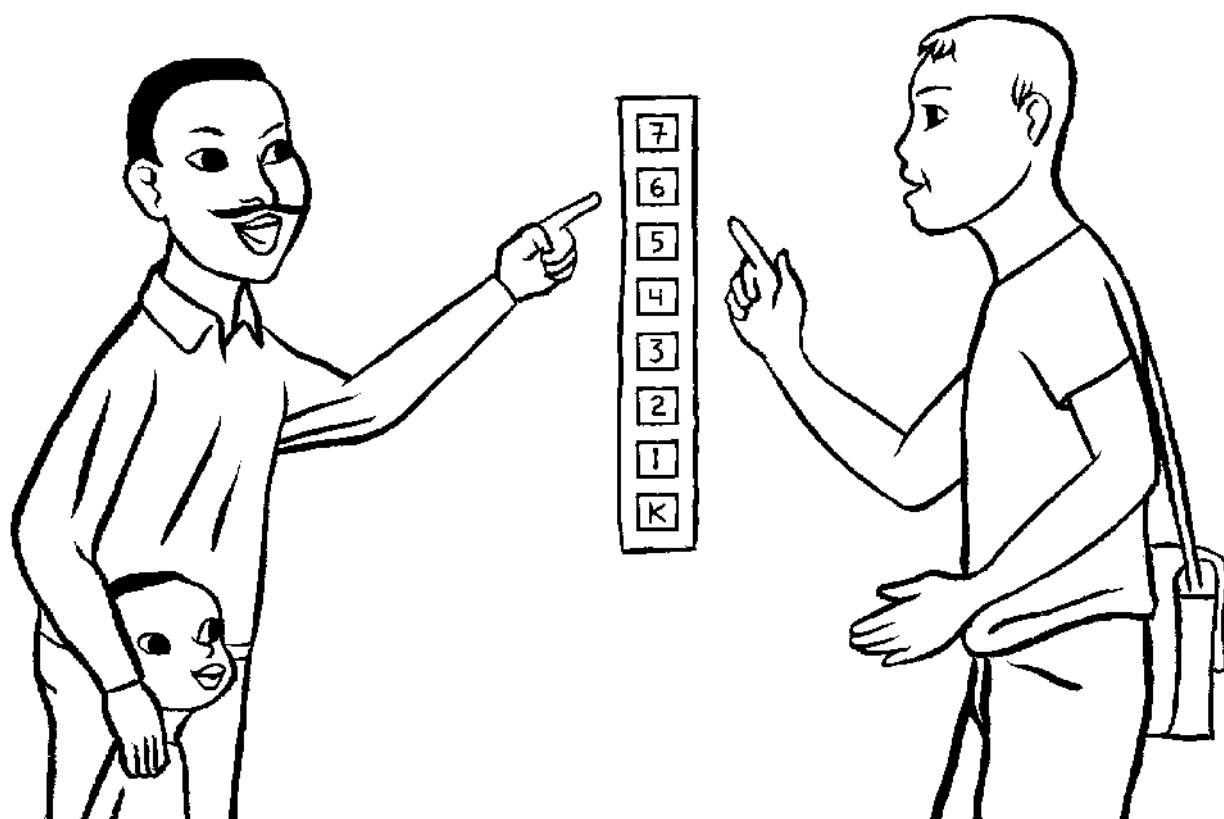
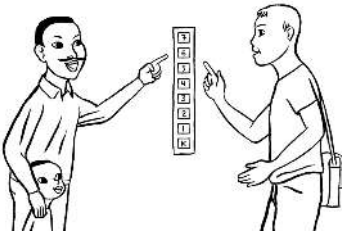

Naapuri hississä

ja muita tarinoita luku- ja kirjoitustaidottomien aikuisten suomen kielen opetuksen tueksi

Marja Kemppainen Satu Lahtonen Anssi Keränen

NAAPURI HISSISSÄ

JA MUITA TARINOITA LUKU- JA KIRJOITUSTAIDOTTOMIEN AIKUISTEN
SUOMEN KIELEN OPETUKSEN TUEKSI

Naapuri hississä -materiaalipaketti on tarkoitettu lisämateriaaliksi luku- ja kirjoitustaidottomien aikuisten suomen kielen opetukseen. Materiaalissa edetään puheesta kirjoitukseen. Se sopii käytettäväksi luku- ja kirjoitustaidottomien aikuisten maahanmuuttajien koulutuksen ensimmäisessä moduulissa (OPH 2006: Suositus opetussuunnitelmaksi).

Materiaalin ydin ovat kuvat, joissa on pyritty selkeyteen ja yksiselitteisyyteen. Paketti sisältää aakkos- ja numerokuvat, adjektiivikuvat ja omistamista ilmaisevat kuvat, paikkakuvat ja sarjakuvat aikuisten arjesta Suomessa. **Aakkos- ja numerokuvat** on tarkoitettu kirjain-äännevastaavuuden ja numeroiden opetukseen. Kuvat on kooltaan ja taitoltaan suunniteltu niin, että ne voidaan ripustaa luokan seinälle. **Sarjakuvat** on tarkoitettu erilaisten keskustelu- ja asiointitilanteiden harjoittamiseen sekä näihin tilanteisiin liittyvän sanaston opiskeluun. **Adjektiivikuvat, omistamista ilmaisevat kuvat ja paikkakuvat** puolestaan auttavat omaksuma kielen perusrakenteita sekä helpottavat uuden sanaston oppimista.

Kuvien lisäksi materiaali sisältää sana- ja lausetason luku- ja kirjoitusharjoituksia. Sanatason harjoituksissa on käytetty pääasiassa isoja kirjaimia, lausetason tehtävissä pääasiassa pieniä. Sanoja ei ole tavutettu, vaan opettaja voi halutessaan tavuttaa hankalia sanoja esimerkiksi kaariviivoilla. Eritasoiset materiaalit auttavat opettajaa eriyttämään opetustaan tilanteessa, jossa samassa luokassa opiskelee monentasoisia opiskelijoita.

Naapuri hississä -materiaali on tuotettu vuonna 2009 Helsingin kaupungin opetusviraston luku- ja kirjoitustaidottomien koulutuksen kehittämishankkeessa, jota Opetushallitus on rahoittanut. Materiaalin suunnittelun keskeisin ajatus on ollut täydentää tarjolla olevia aikuisten luku- ja kirjoitustaidottomien suomen kielen opetukseen suunnattuja oppikirjoja. Runsaan kuvamateriaalin tarkoitus on tarjota lisää välineitä pääasiassa puhumalla ja kuuntelemalla tapahtuvaan kielen opetukseen ja opiskeluun. Materiaalin ovat laatineet Helsingin aikuislukion s2-opettajat Marja Kemppainen ja Satu Lahtonen sekä kuvittaja Anssi Keränen. Materiaali on kaikkien vapaasti käytettävissä ja kopioitavissa, ja se on saatavissa Helsingin kaupungin opetusviraston verkkosivuilta. Palautetta materiaalista voi lähettää osoitteeseen satu.lahtonen(ät)edu.hel.fi.

Kiitokset erityissuunnittelija Laura Ruuskaselle sekä materiaalia kommentoineelle Kaarina Sergejefille.

Toivomme mukavia opetushetkiä Naapuri hississä -materiaalin parissa!

Helsingissä lokakuussa 2009

Marja Kemppainen, Satu Lahtonen ja Anssi Keränen

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

OPETUSHALLITUS

Sisällysluettelo

0. Opettajan opas.....	4
1. Aakkoset.....	8
2. Numerot.....	38
3. Kuka on...? (adjektiivit).....	50
4. Kenellä on...? (omistaminen).....	53
5. Missä? (sisäpaikallissijat).....	56
Missä? (ulkopaikallissijat).....	71
6. Sarjakuvat teksteineen ja tehtävineen.....	82
1. Naapuri hississä.....	82
2. Kaupassa.....	88
3. Lääkärissä.....	96
4. Äiti hakee lapsen päiväkodista.....	104
5. Bussimatka.....	109
6. Tavallinen päivä.....	115

OPETTAJAN OPAS

Opettajan oppaassa kerrotaan, mitä materiaali sisältää ja miten materiaalin osia voidaan käyttää.

AAKKOSKUVAT

Aakkoskuvissa on kirjain ja kuva avainsanasta. Iso ja pieni kirjain ovat rinnakkain. Avainsanat kuvineen helpottavat äänteen mieleenpainamista ja muistamista. Kuvat on valittu siten, että ne liittyvät luokkaympäristöön ja aikuisen opiskelijan arkipäivään. Aakkoskuvat voidaan laittaa luokan seinälle, jossa ne ovat jatkuvasti opiskelijoiden nähtävillä. Aakkoskuvissa (ja koko materiaalissa) käytetty fontti on Century Gothic. Aakkoskuvien esitysjärjestys noudattaa pääosin yleistä kirjain-äännevastaavuuden opettamisjärjestystä. Kuvat ja avainsanat ovat:

A	avain
I	ikkuna
U	ui
S	sakset
N	nappi
E	euro
O	ovi
L	lamppu
R	radio
M	matto
T	tuoli
Ä	äiti
P	pöytä
K	kynä
J	juna
V	vauva
H	hattu
Y	ystävä
Ö	öljy
D	deodorantti
G	grilli
B	banaani
F	farkut
C	chili
W	wc
X	xylitol
Z	zoo
Q	Qatar
Å	Åbo

NUMEROKUVAT

Numerokuvissa on numero ja palloja, jotka havainnollistavat lukumäärää. Numerokuvat voidaan ripustaa seinälle aakkosten tapaan.

ADJEKTIIVIKUVAT (KUKA ON...?)

Adjektiivikuvissa on erilaisia ihmisiä ja tunnetiloja. Osa kuvista on vastakohtapareja. Kuvat havainnollistavat seuraavia adjektiiveja:

1. iloinen
2. surullinen
3. nuori
4. vanha
5. terve
6. sairas
7. väsynyt
8. vihainen.

Kuviin on valittu adjektiiveja, jotka ovat tarpeen perustunteiden ilmaisussa ja ihmisten kuvailussa. Niitä voidaan käyttää aivan opintojen alkuvaiheessa. Myöhemmässä vaiheessa kuvia voidaan käyttää rinnan omistamiskuvien kanssa havainnollistamaan eroa *minä olen* ja *minulla on* -rakenteiden välillä.

OMISTAMISKUVAT (KENELLÄ ON...?)

Omistamiskuvissa on ihmisiä, joilla on erilaisia asioita ja ominaisuuksia.

1. Miehellä on silmälasit ja parta.
2. Naisella on pitkät hiukset ja isot silmät.
3. Naisella on lyhyet hiukset ja iso suu.
4. Pojalla on hattu ja koira.
5. Naisella on vauva.
6. Miehellä on viikset, rahaa ja auto.
7. Tytöllä on kissa ja jäätelö.
8. Pojalla on ystävä ja pallo.

Kuvia voi käyttää kysymysten tekemiseen tai kuvista voi kertoa.

PAIKALLISSIJAKUVAT (MISSÄ ON...?)

Paikallissijakuvissa on erilaisia paikkoja. Paikat on valittu siten, että ne liittyvät aikuisen suomalaisen arkeen. Jokaisessa kuvassa on myös ihminen. Paikallissijoja voidaan näin harjoitella kysymyksillä kuten *Missä poika on?* . Kuvia voidaan käyttää myös *mistä-* ja *mihin-*kysymysten harjoitteluun. Ensimmäiset neljätoista paikkaa ovat sanoja, jotka saavat sisäpaikallissijapäätteen (poikkeuksena *kotona*). Sisäpaikallissijakuvissa on seuraavat paikat:

1. kotona
2. työssä
3. kaupassa
4. lääkärissä
5. apteekissa
6. koulussa
7. päiväkodissa
8. pankissa
9. postissa
10. KELAssa
11. kirkossa
12. moskeijassa
13. metsässä
14. saunassa

Seuraavat kymmenen paikkaa ovat sanoja, jotka saavat ulkopaikallissijapäätteen. Ulkopaikallissijakuvissa on seuraavat paikat:

1. kurssilla
2. asemalla
3. pysäkillä
4. kioskillä
5. pankkiautomaatilla
6. torilla
7. kadulla/tiellä
8. pihalla/ulkona
9. kirpputorilla
10. kuntosalilla

SARJAKUVAT JA NIIHIN LIITTYVÄT TEHTÄVÄT

Sarjakuvissa kerrotaan kuusi erilaista aikuisen arkipäivään liittyvää tarinaa. Tarinat ovat:

Naapuri hississä

Kaupassa

Lääkärissä

Äiti hakee lapsen päiväkodista

Bussimatka

Tavallinen päivä.

Jokainen sarjakuva on paketti, johon sisältyvät seuraavat osiot:

A. Sarjakuva. Sarjakuvaa voi käyttää monin eri tavoin opiskelijoiden taitotason mukaan. Lukemaan opettelu alkuvaiheessa kuvia voi käyttää ilman tekstimateriaalia. Kuvista voidaan etsiä tuttuja sanoja sekä opetella uusia. Myöhemmin opiskelijat voivat kertoa kuvista, tai opettaja voi kertoa tarinaa ja opiskelija samaan aikaan seurata sitä kuvista. Kuvien avulla voidaan opetella tutustumis-, asiointi- ja kohteliaisuusfraaseja ja kuvia voidaan käyttää draamaharjoitusten pohjana.

B. Opettajan tueksi tarkoitettu sarjakuvan **kehyskertomus**. Opettaja voi käyttää tätä kertomusta esimerkiksi kuunteluharjoituksena.

C. Opiskelijalle tarkoitettu sarjakuvaan perustuva lausetason **lukuteksti**. Teksti soveltuu opiskelijalle, joka jo tuntee kirjain-äännevastaavuudet. Lukutekstin alussa on lista sanoja, jotka voidaan käydä läpi ennen varsinaisen tekstin lukemista. Valitut sanat ovat tekstin ymmärtämisen kannalta keskeisiä, ja ne voidaan etsiä sarjakuvasta.

D. Kahdesta kolmeen **kirjallista tehtävää**. Tehtävät ovat helppoja, sisältävät rajoitetun määrän kirjaimia ja soveltuvat käytettäväksi opiskelun alkuvaiheessa. Tehtävät on kirjainvalikoimaltaan porrastettu niin, että niitä voidaan käyttää opintojen eri vaiheissa. Monet tehtävistä voidaan tehdä myös suullisesti.

Naapuri hississä -tarinan tehtävät sisältävät kirjaimen **s** ja numeroita 1–20.

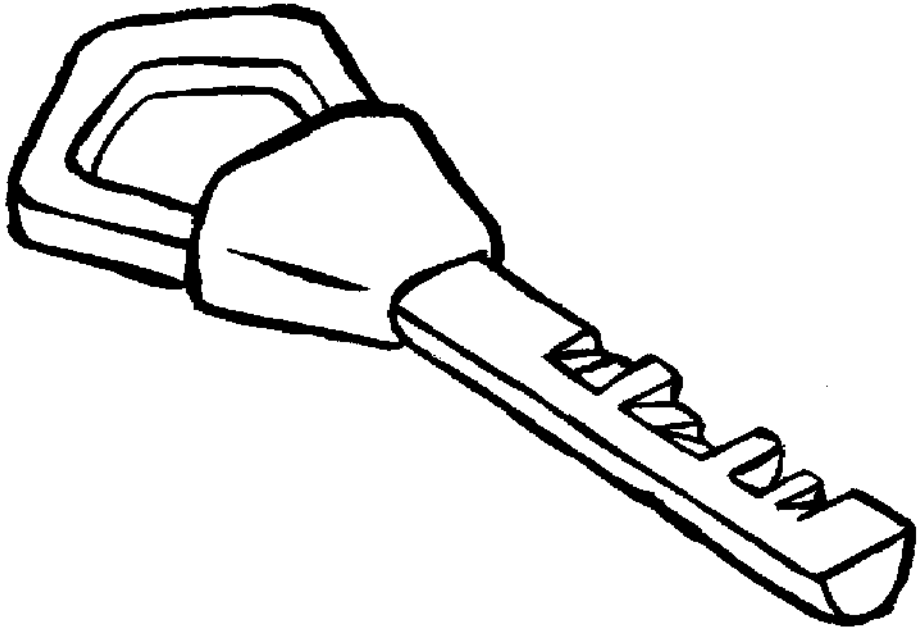
Kaupassa-tarinan tehtävissä on käytetty kirjaimia **a, i, u, s, n, e, o**.

Lääkärissä-tarinan tehtävät sisältävät kirjaimet **a, i, u, s, n, e, o, l, r, m** sekä numeroista kymmenlukuja.

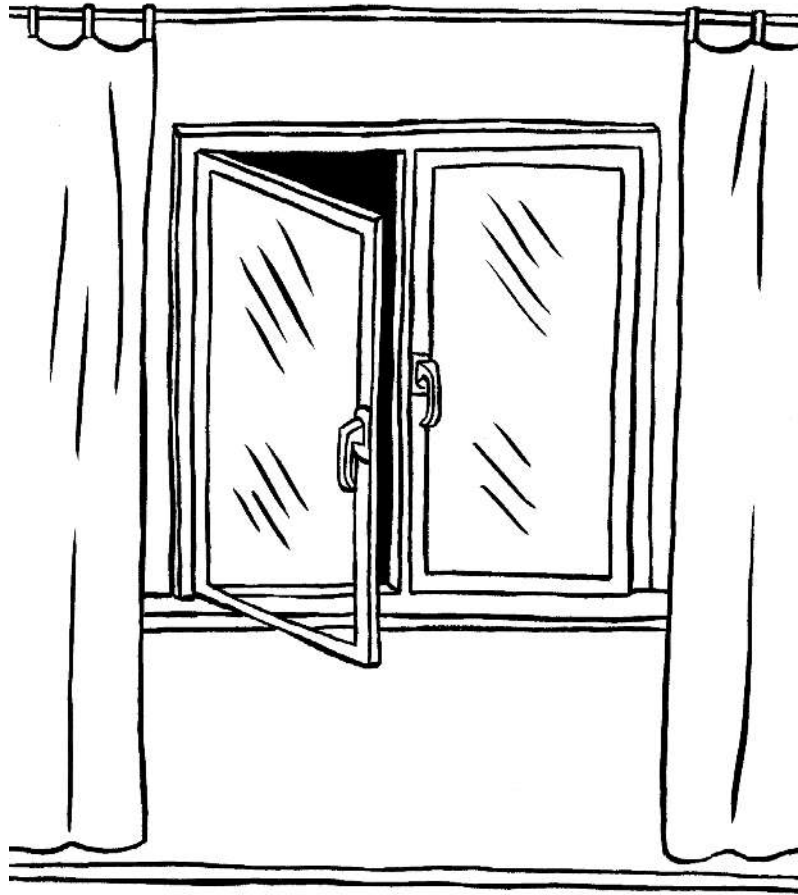
Äiti hakee lapsen päiväkodista -tarinan tehtävät sisältävät kirjaimet **a, i, u, s, n, e, o, l, r, m, t, ä, p, k**.

Bussimatka ja Tavallinen päivä -tarinoiden tehtävissä on käytetty **kaikkia kirjaimia**.

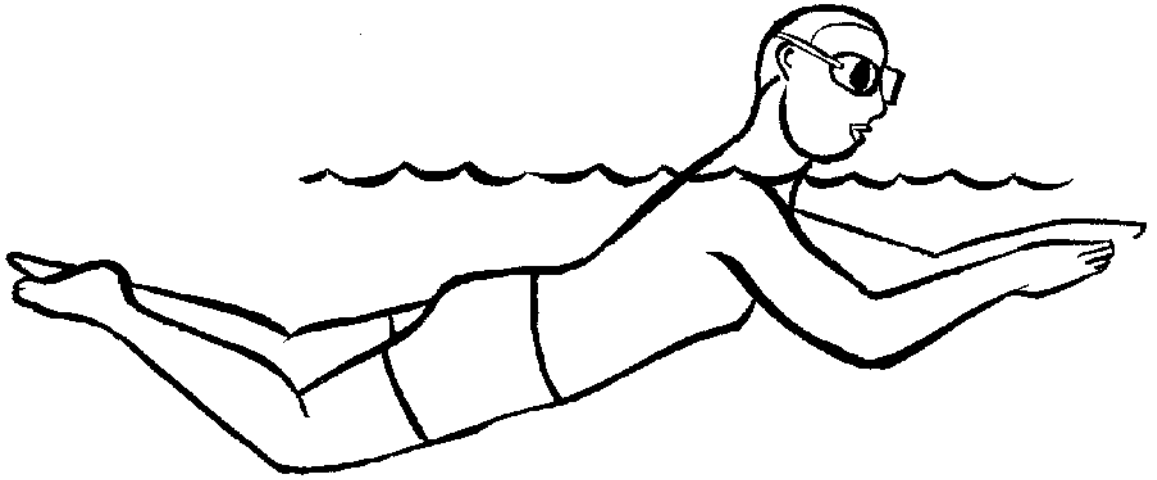
Aakkoset

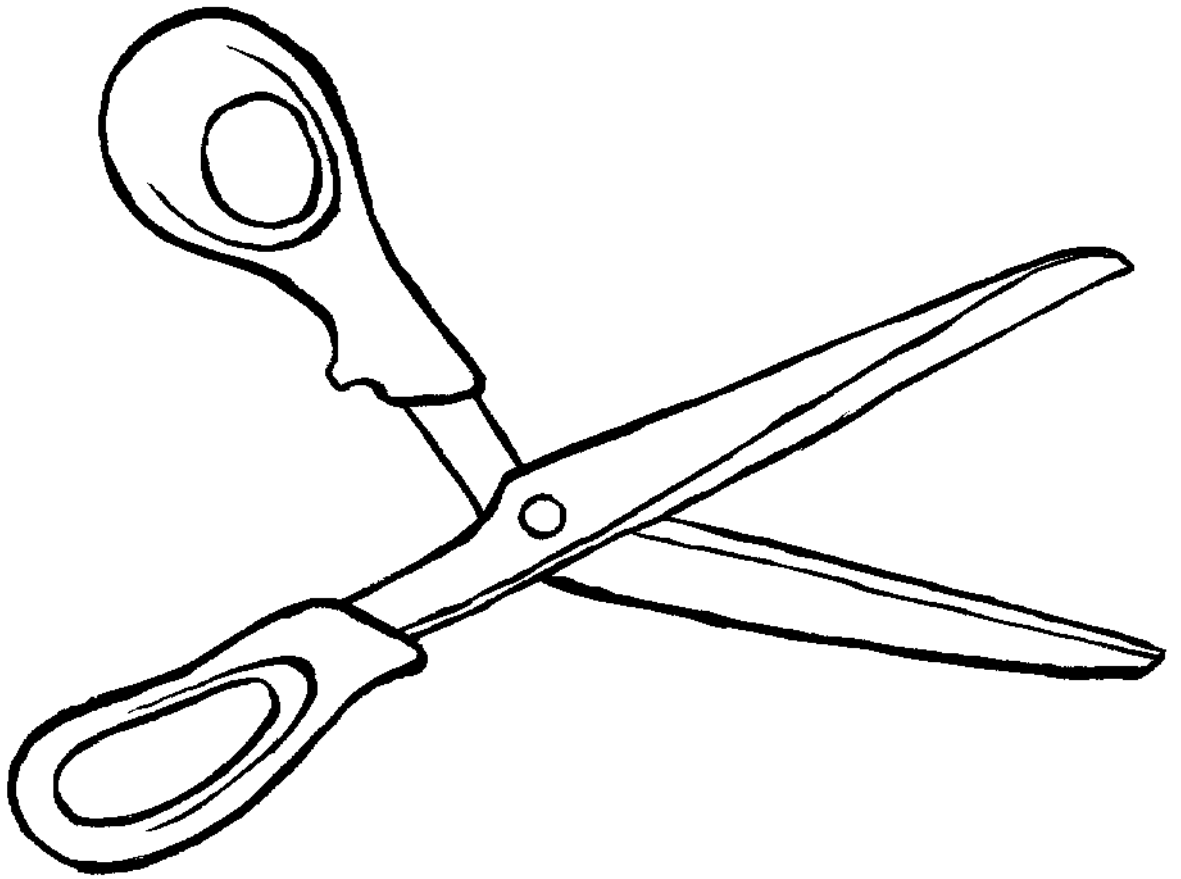
A a

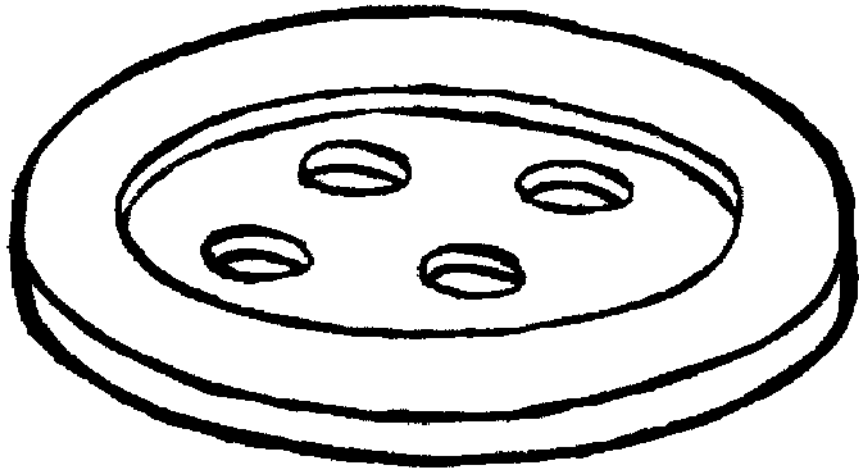
i i

U u

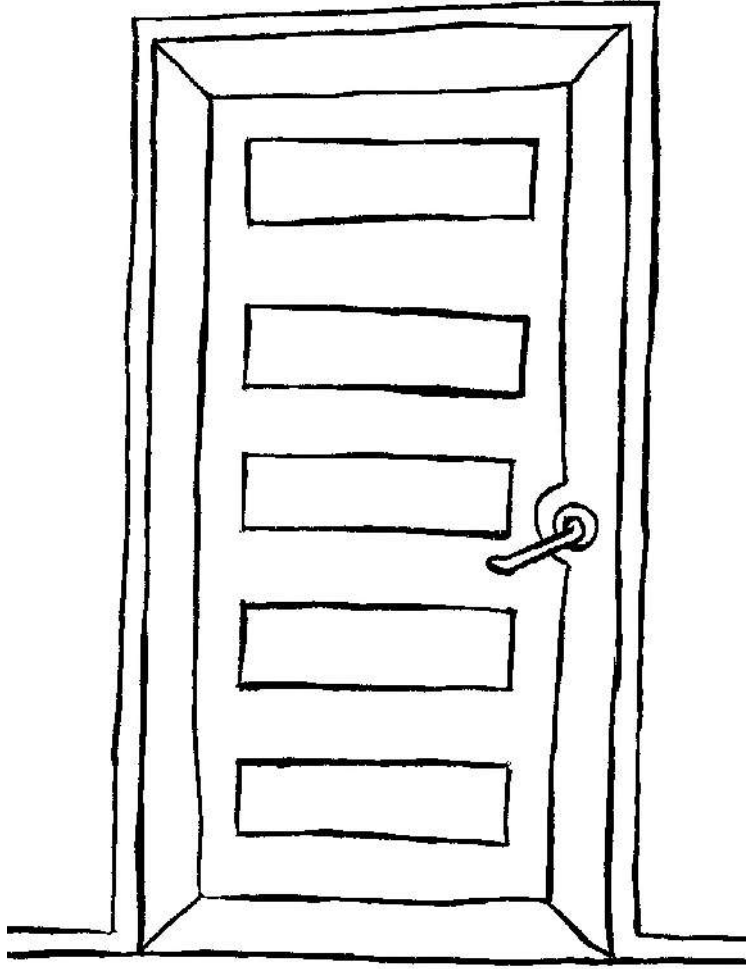
Ss

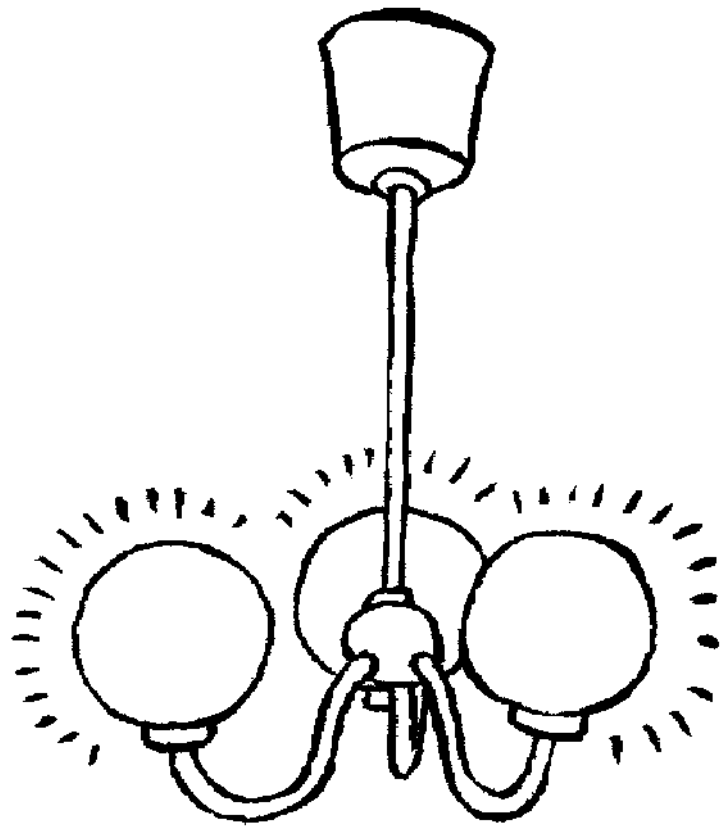

Nn

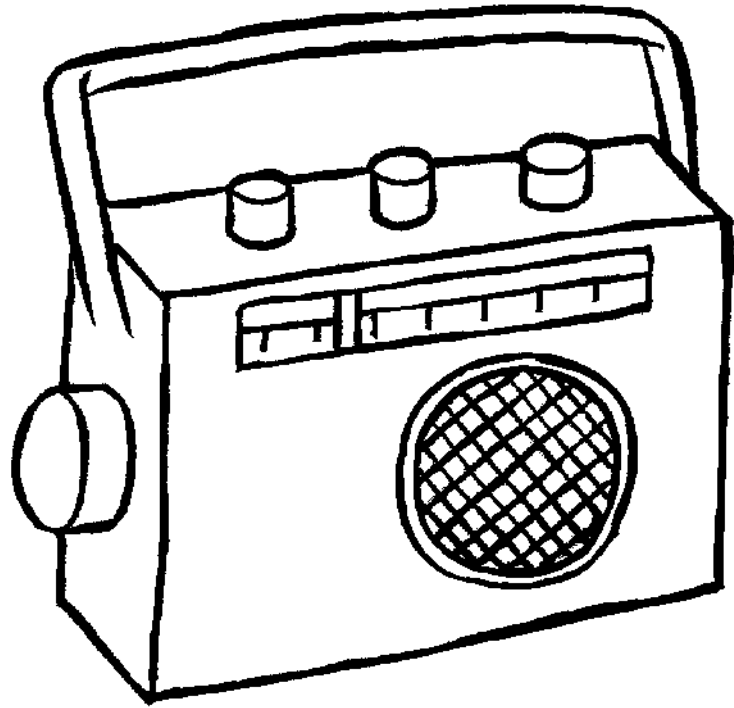

E e

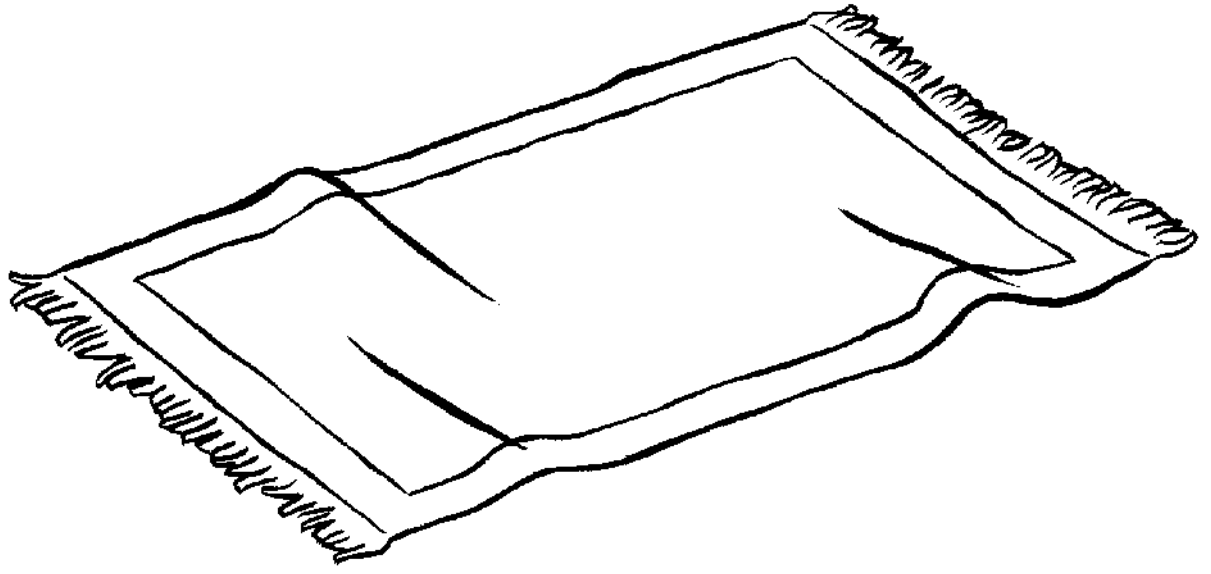

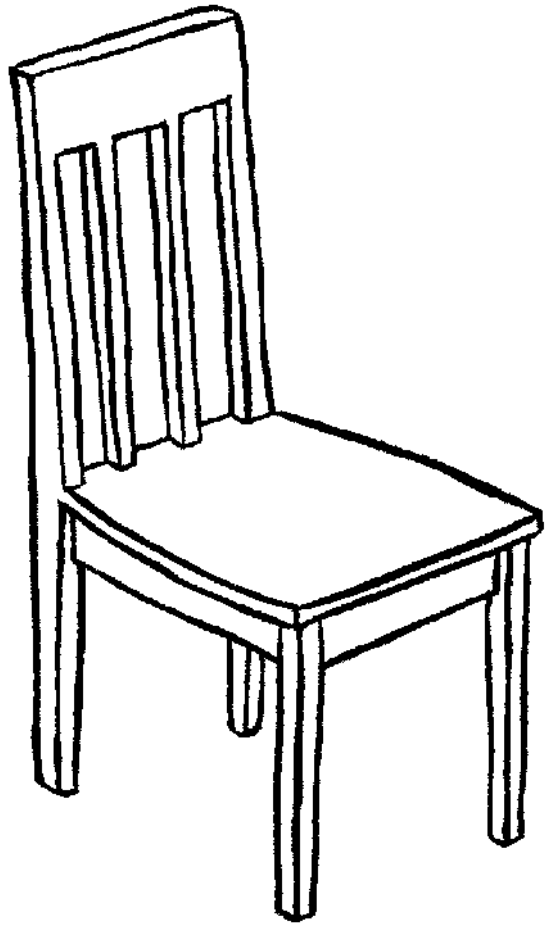
LI

Rr

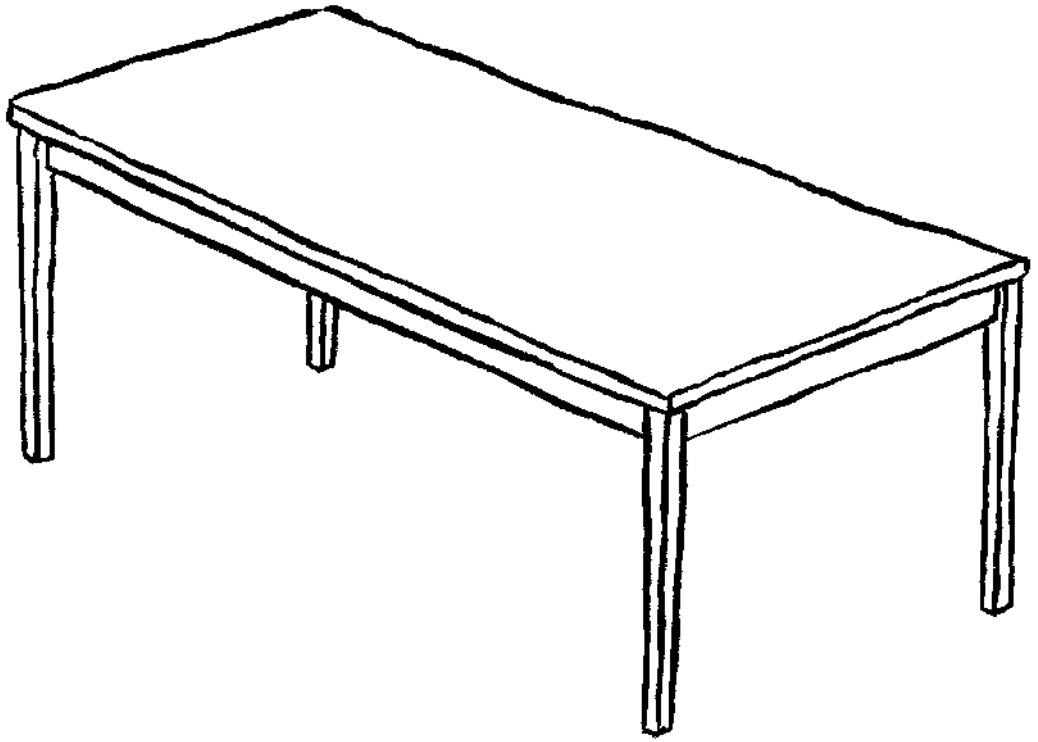

Mm

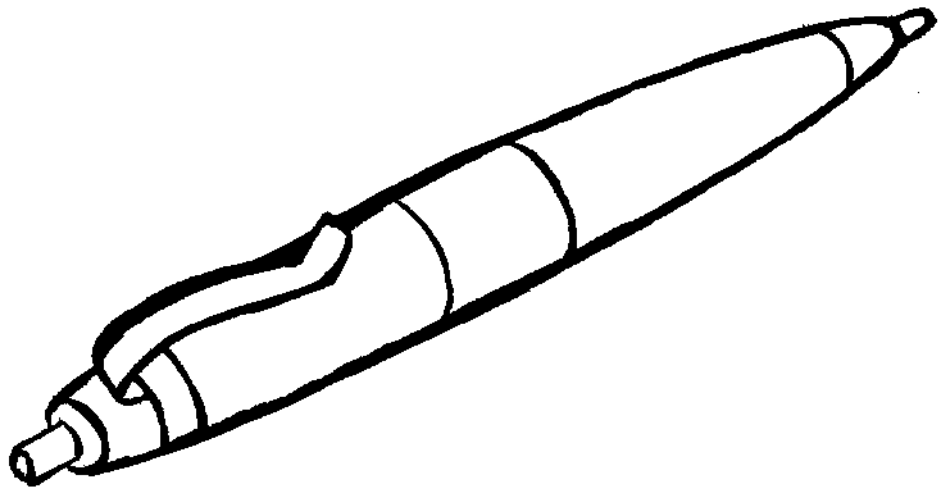

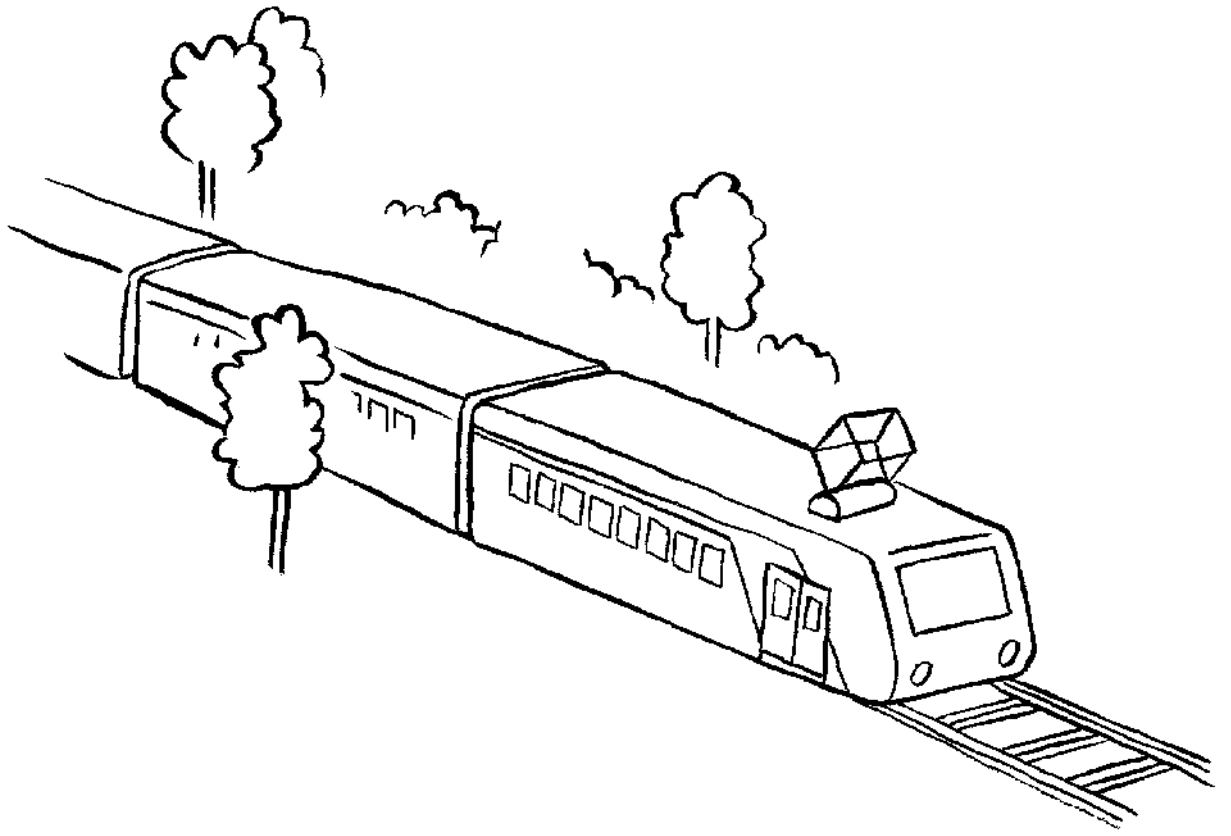
Ä ö

Pp

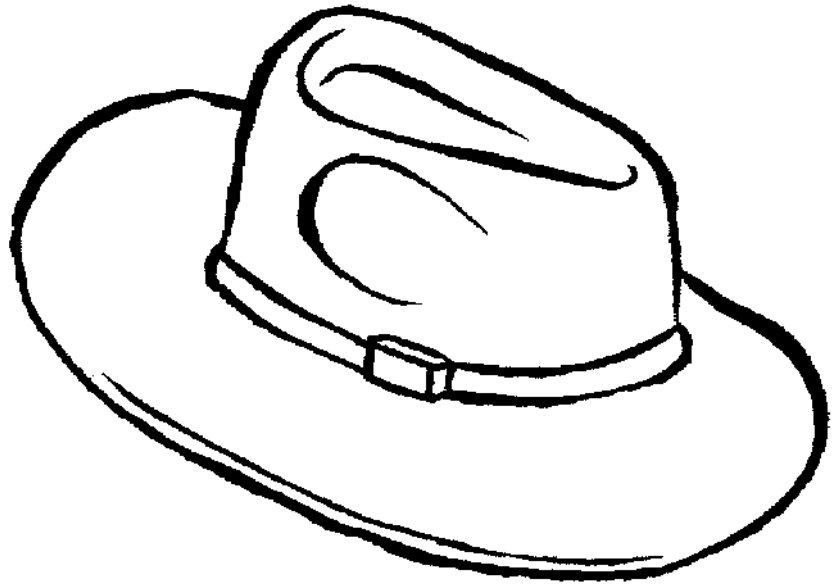
Kk

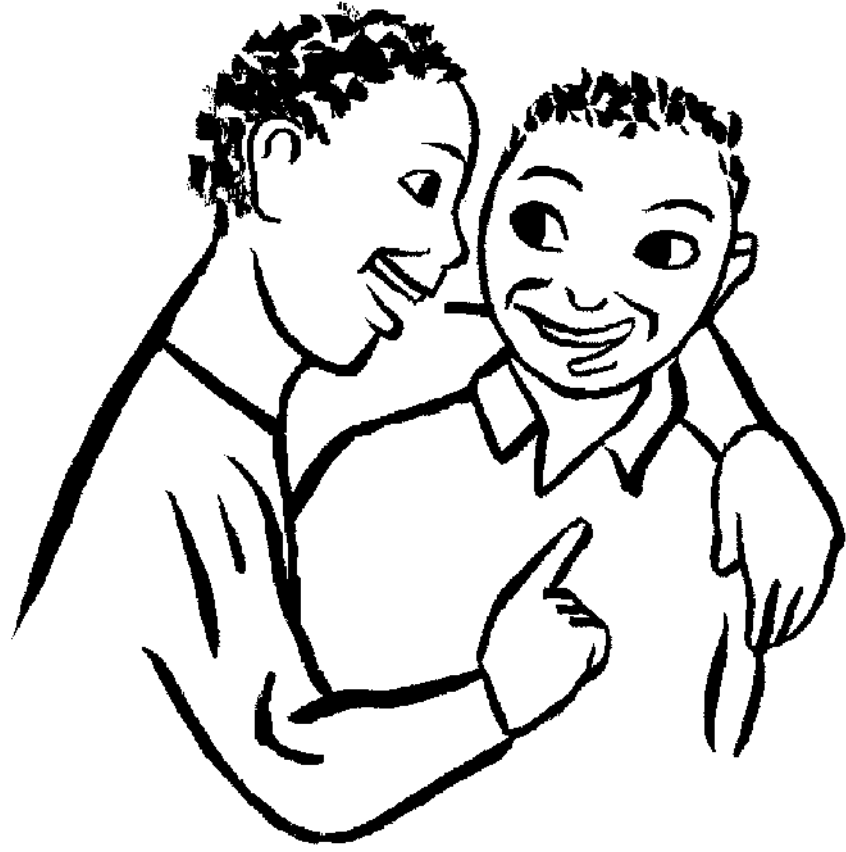
زج

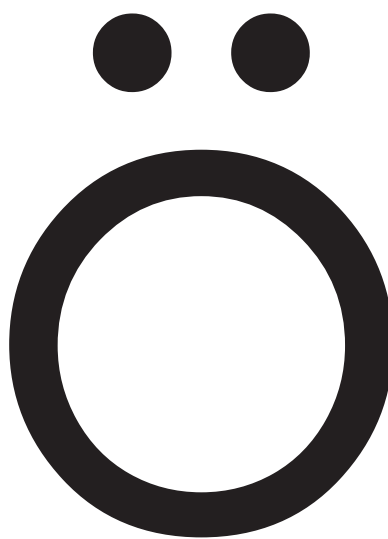
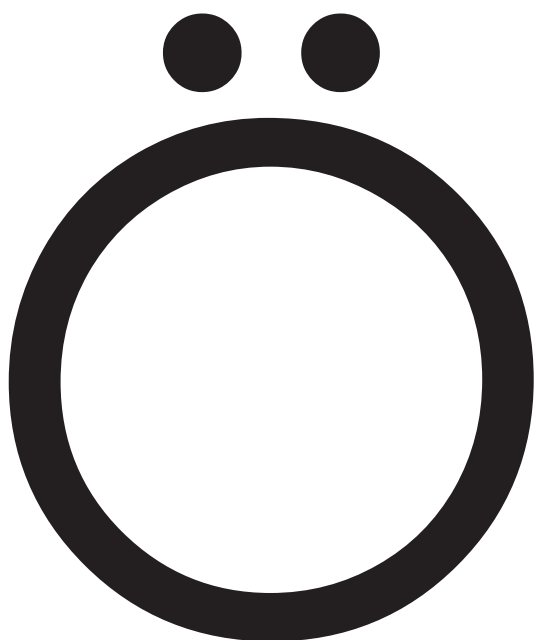
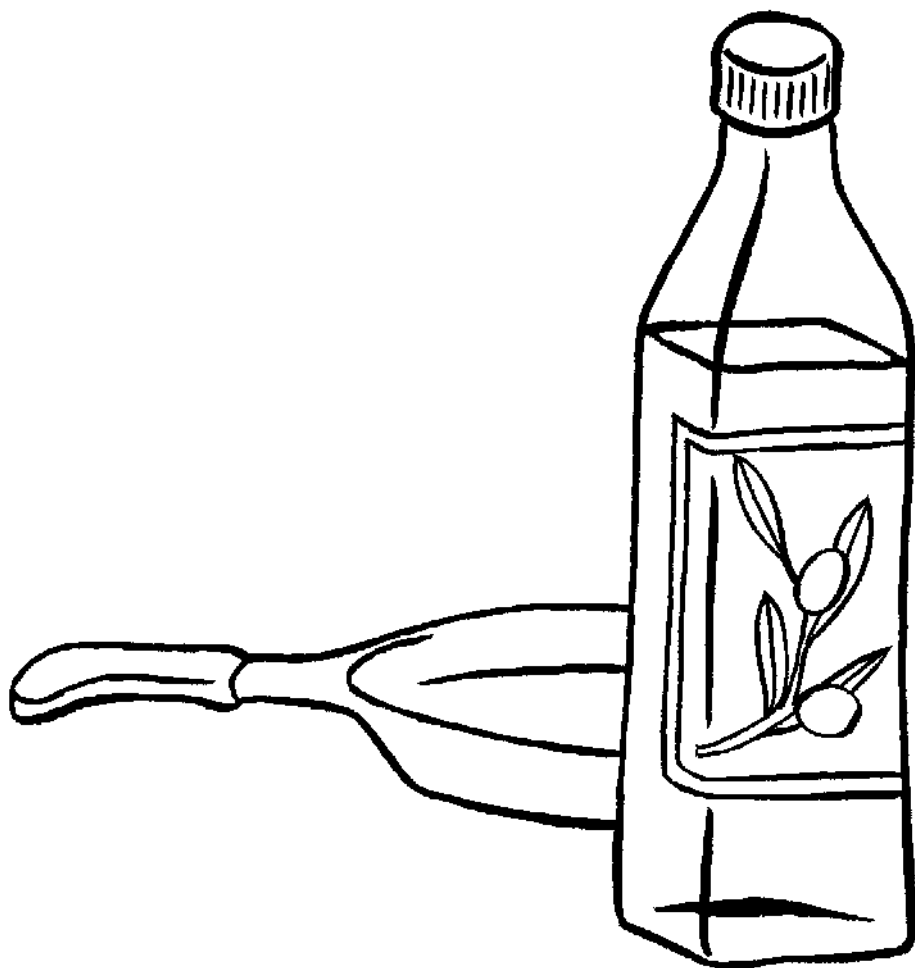
W w

Hh

Y y

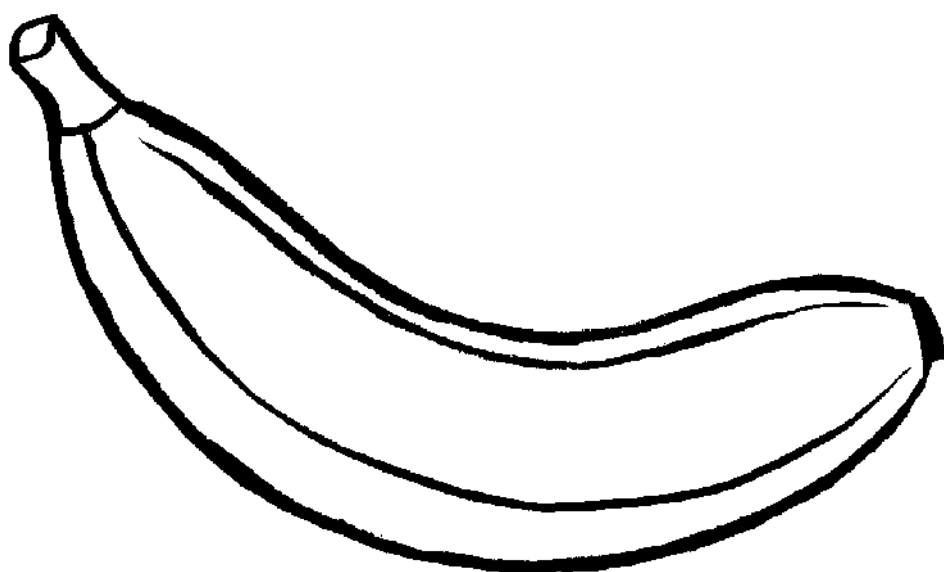

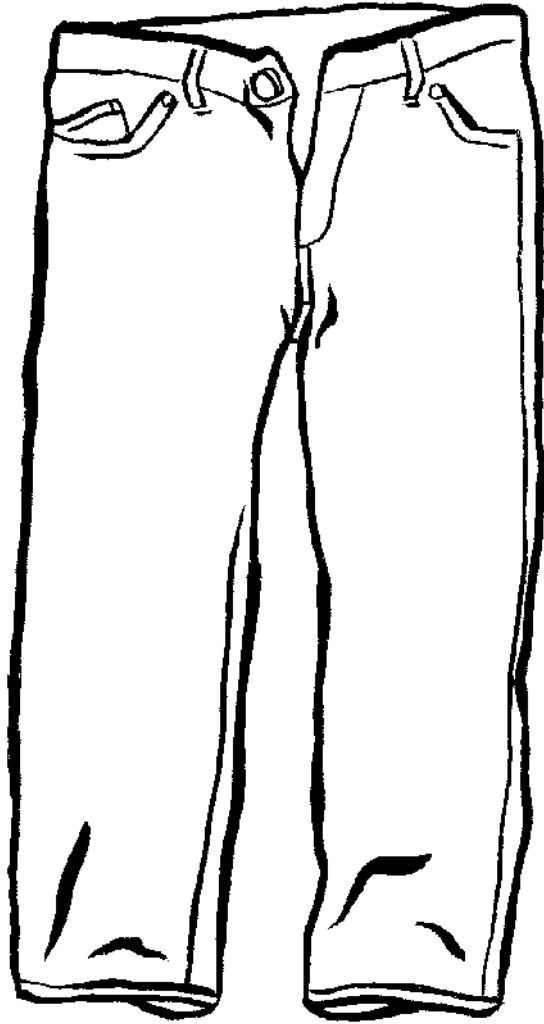
Dod

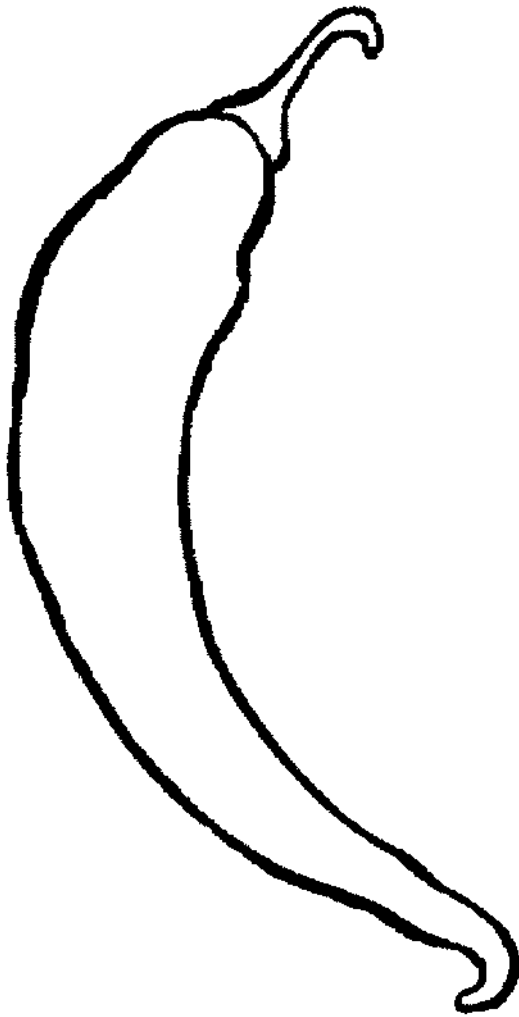
Gg

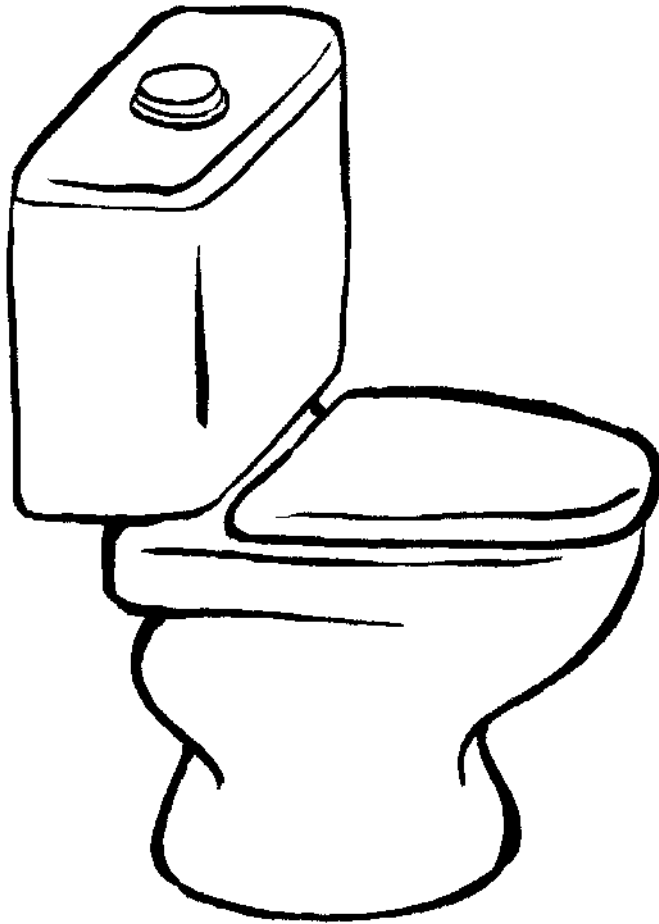
Bb

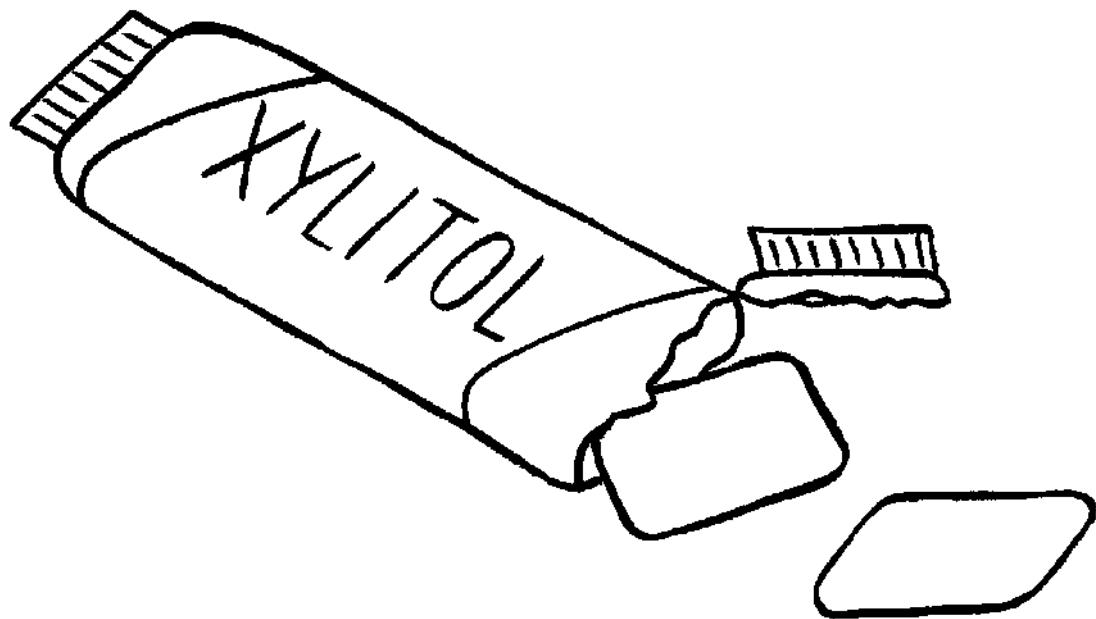
F f

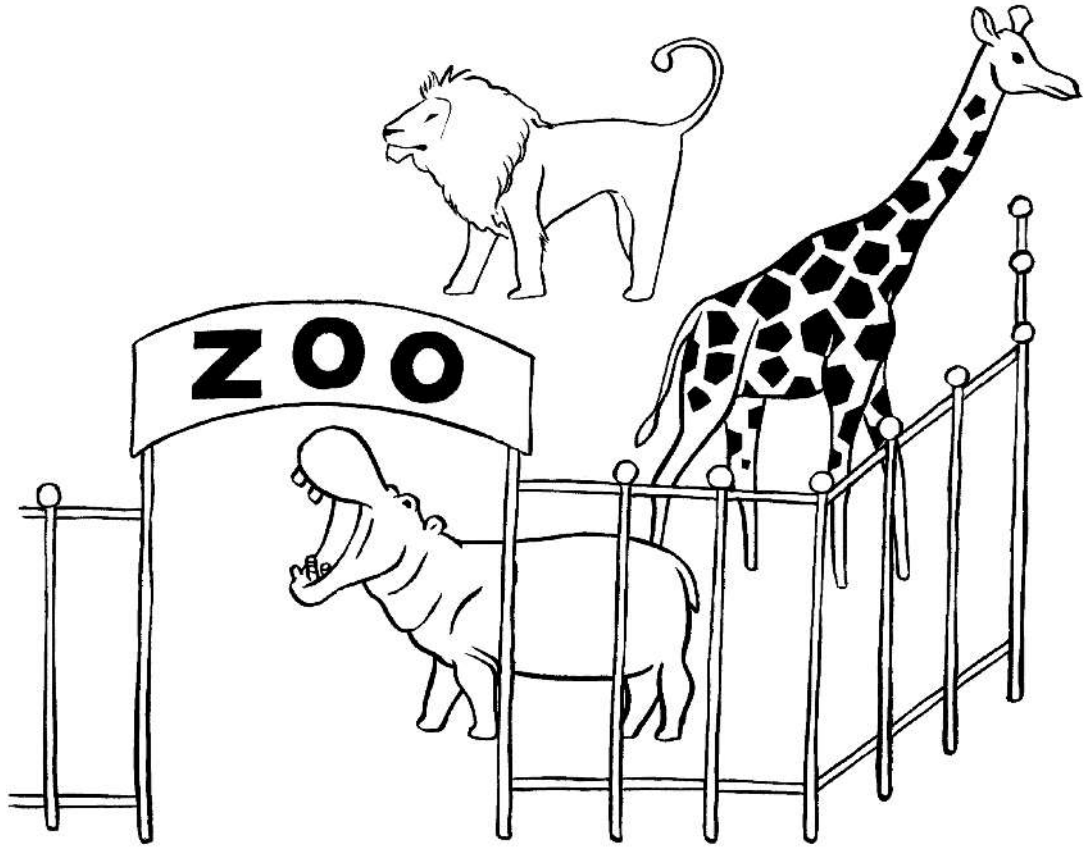
C c

W w

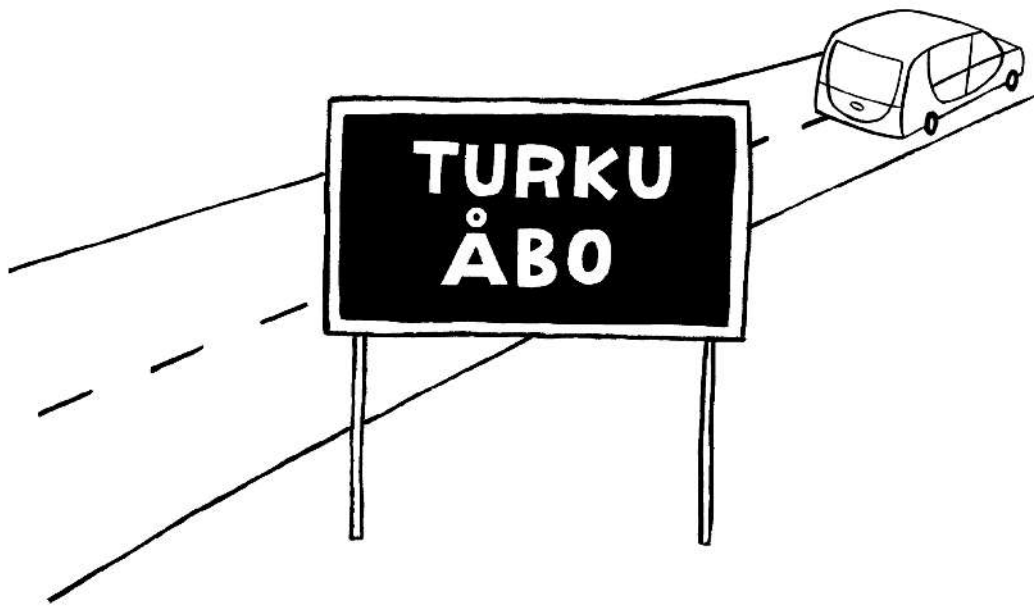
X x

Zz

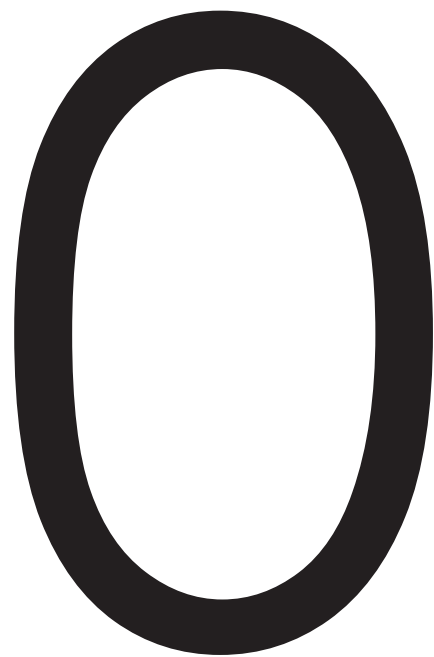

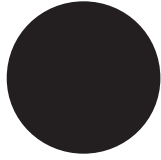
Q q

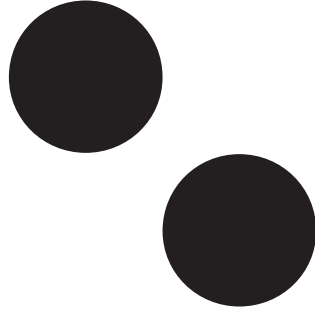

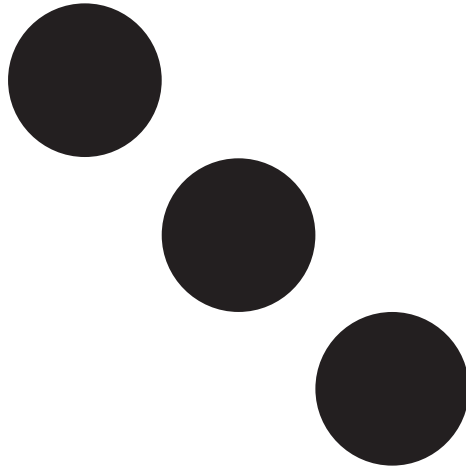
Å ö

Numerot

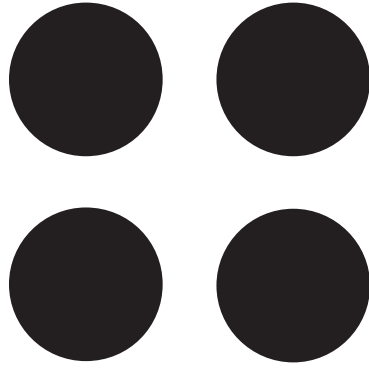

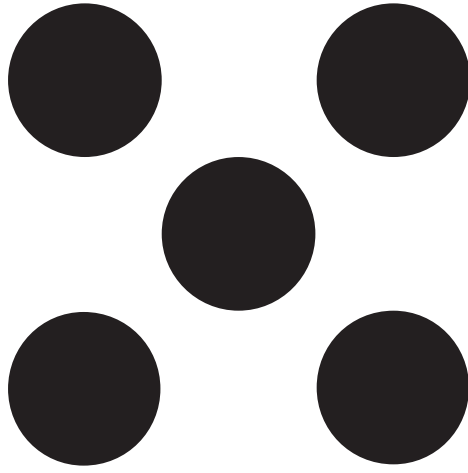

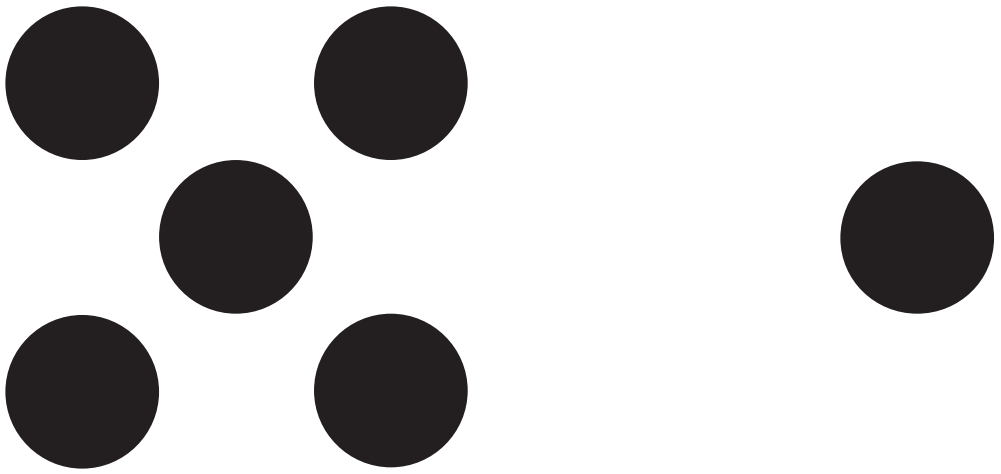

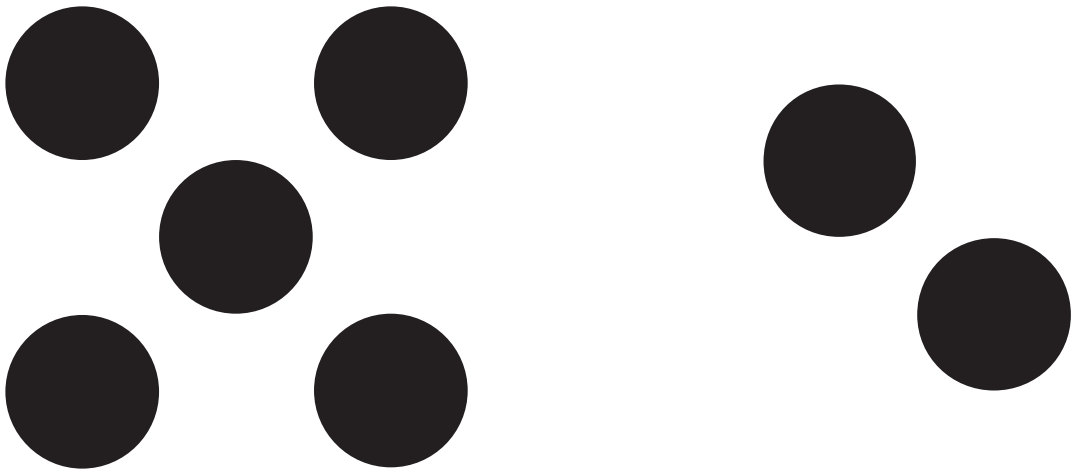
3

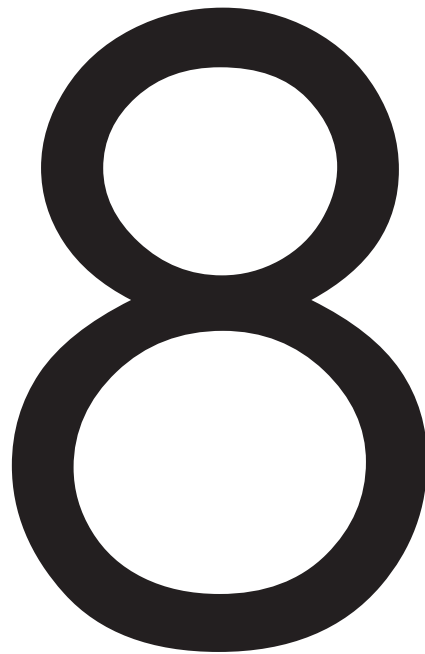
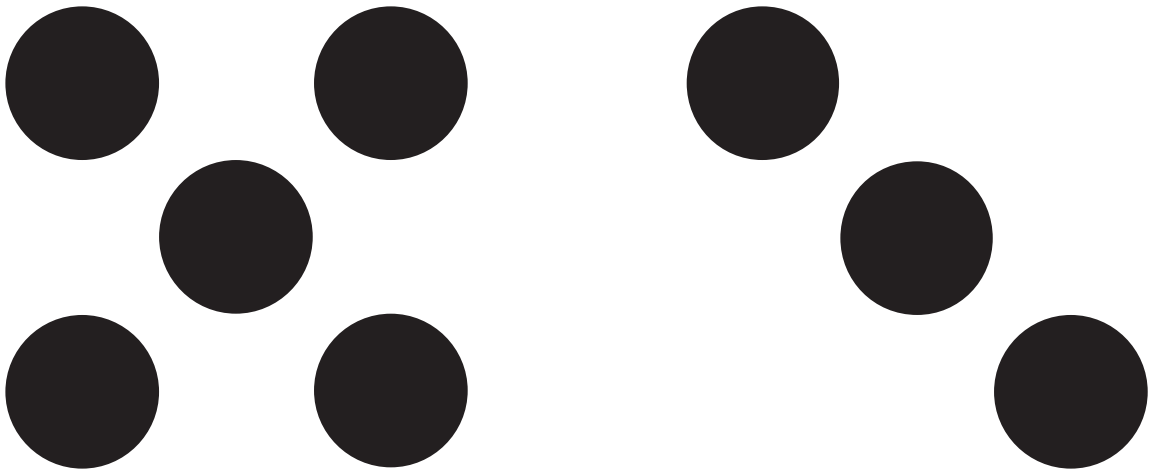

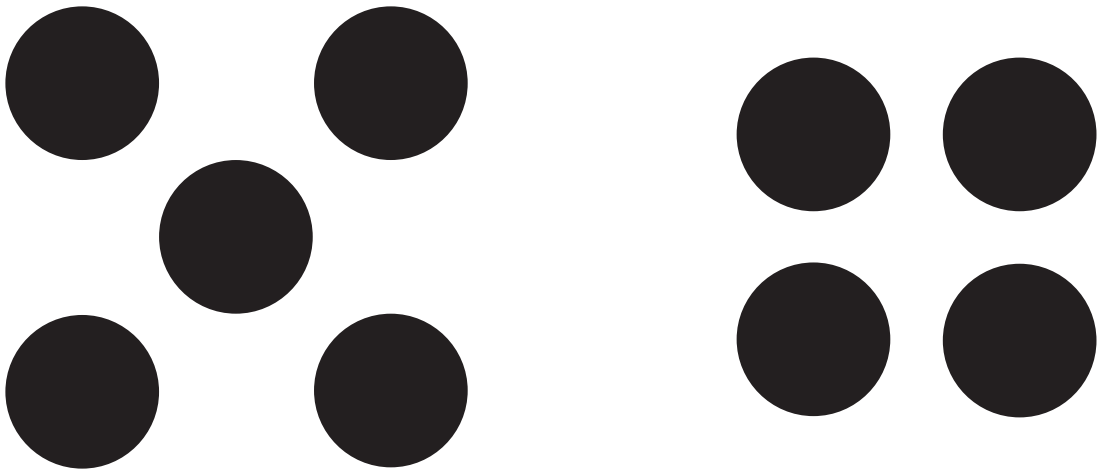
5

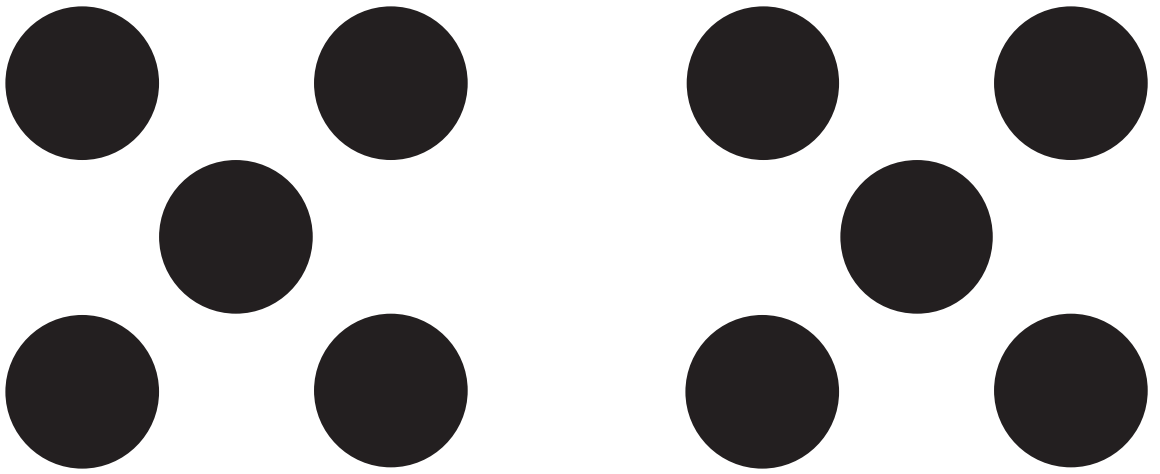

7

9

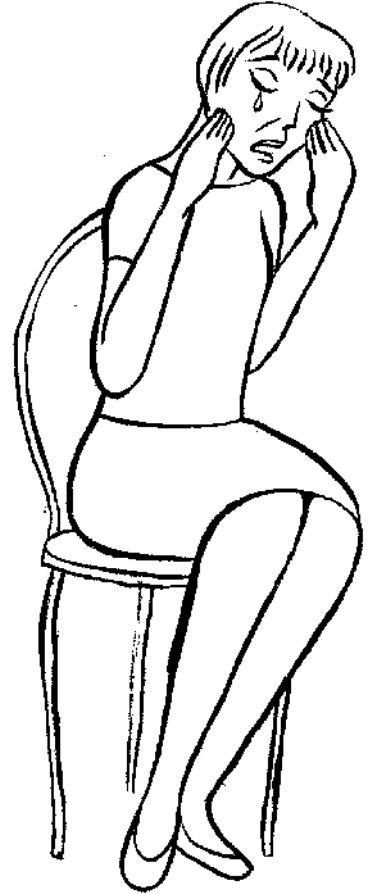
10

Kuka on ...? (adjektiivit)

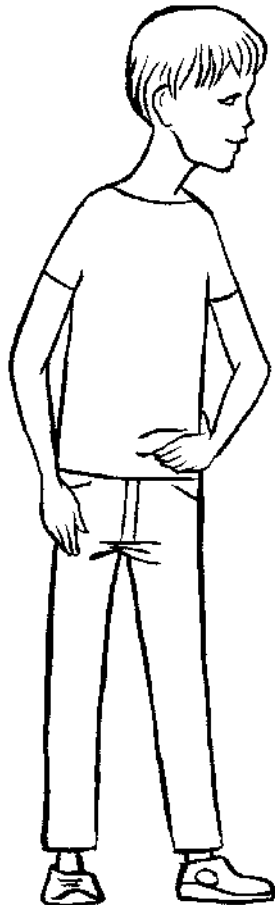
1.

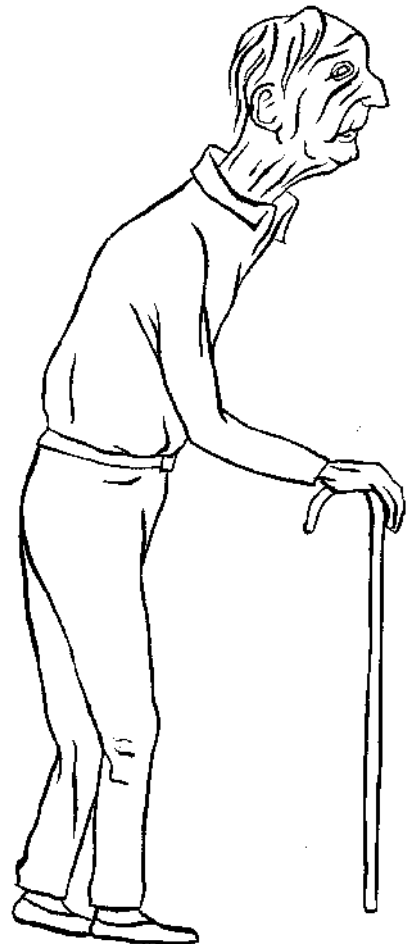
2.

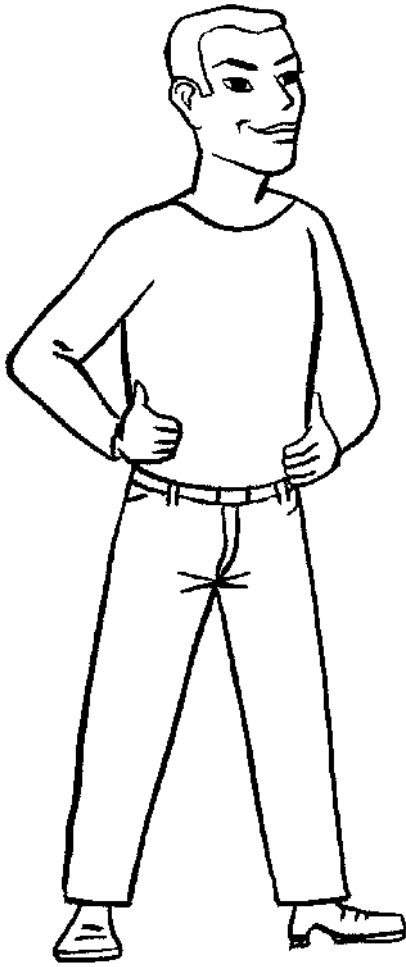
3.

4.

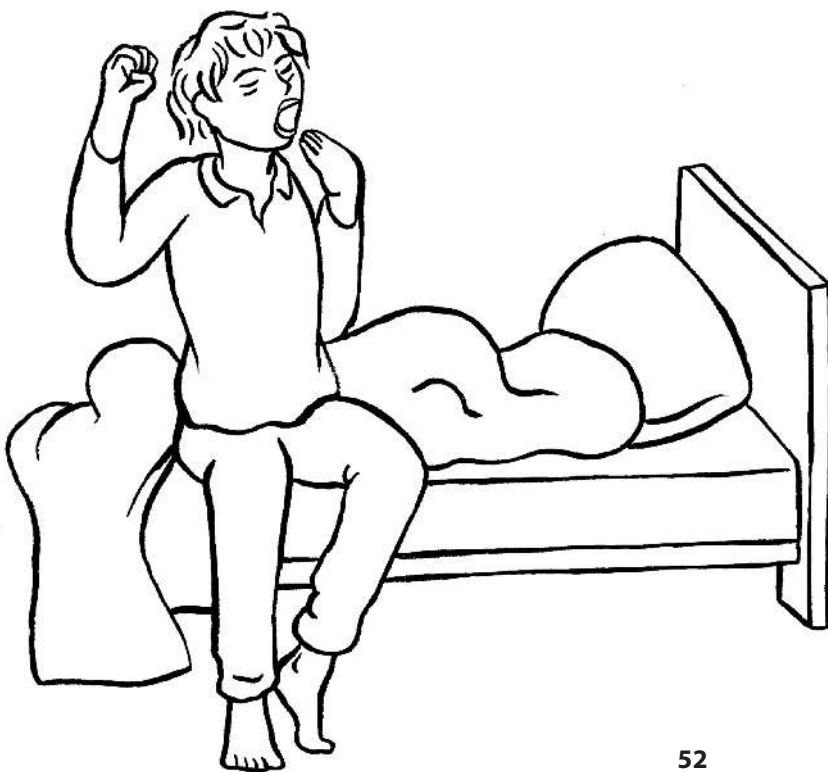
5.

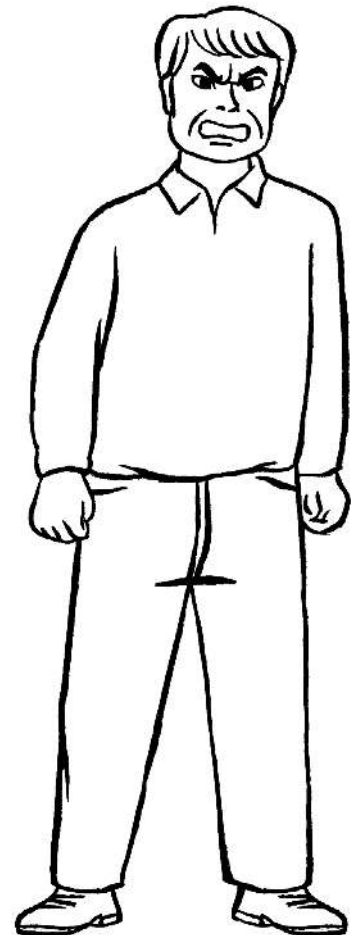
6.

7.

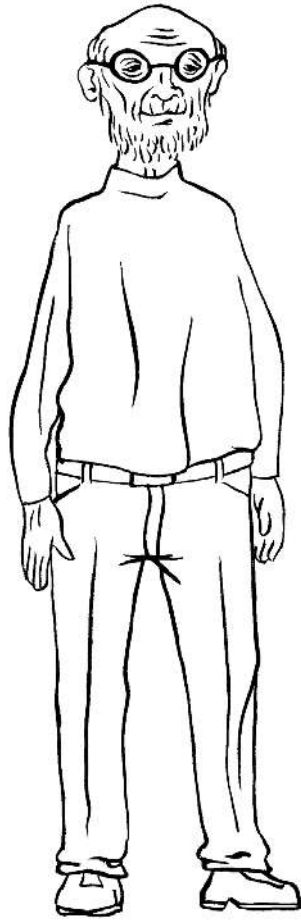

8.

Kenellä on ...? (omistaminen)

1.

2.

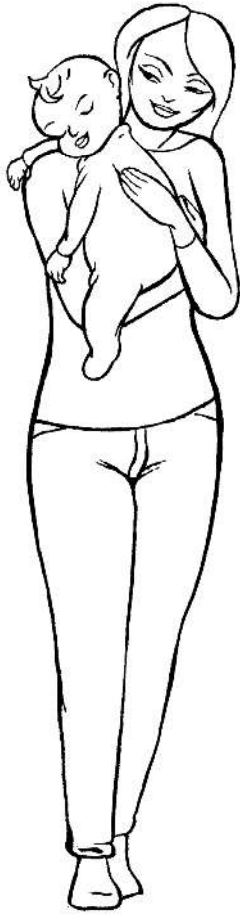
3.

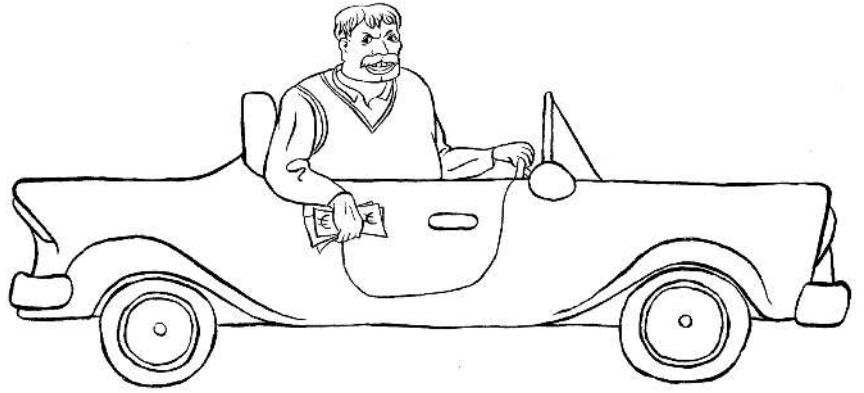
4.

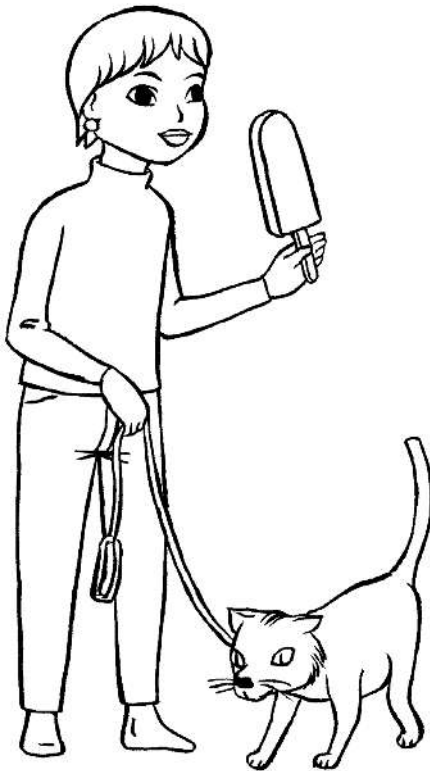
5.

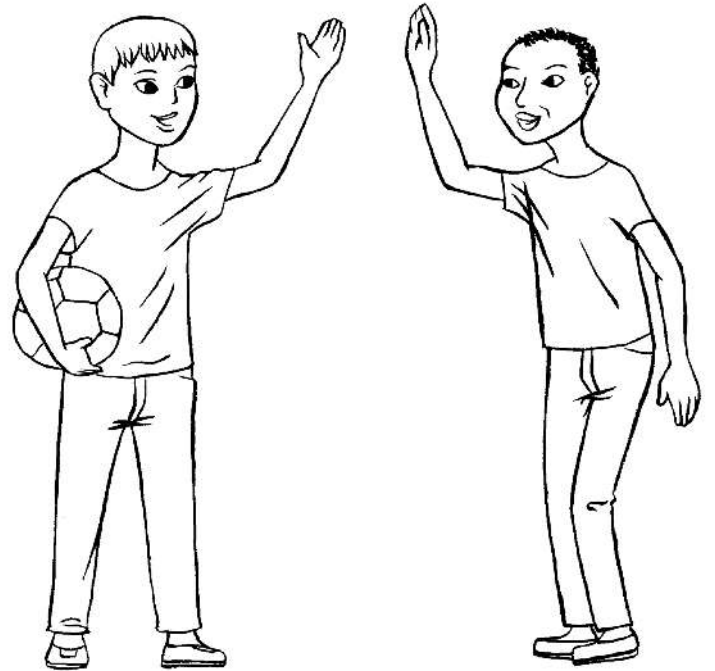
6.

7.

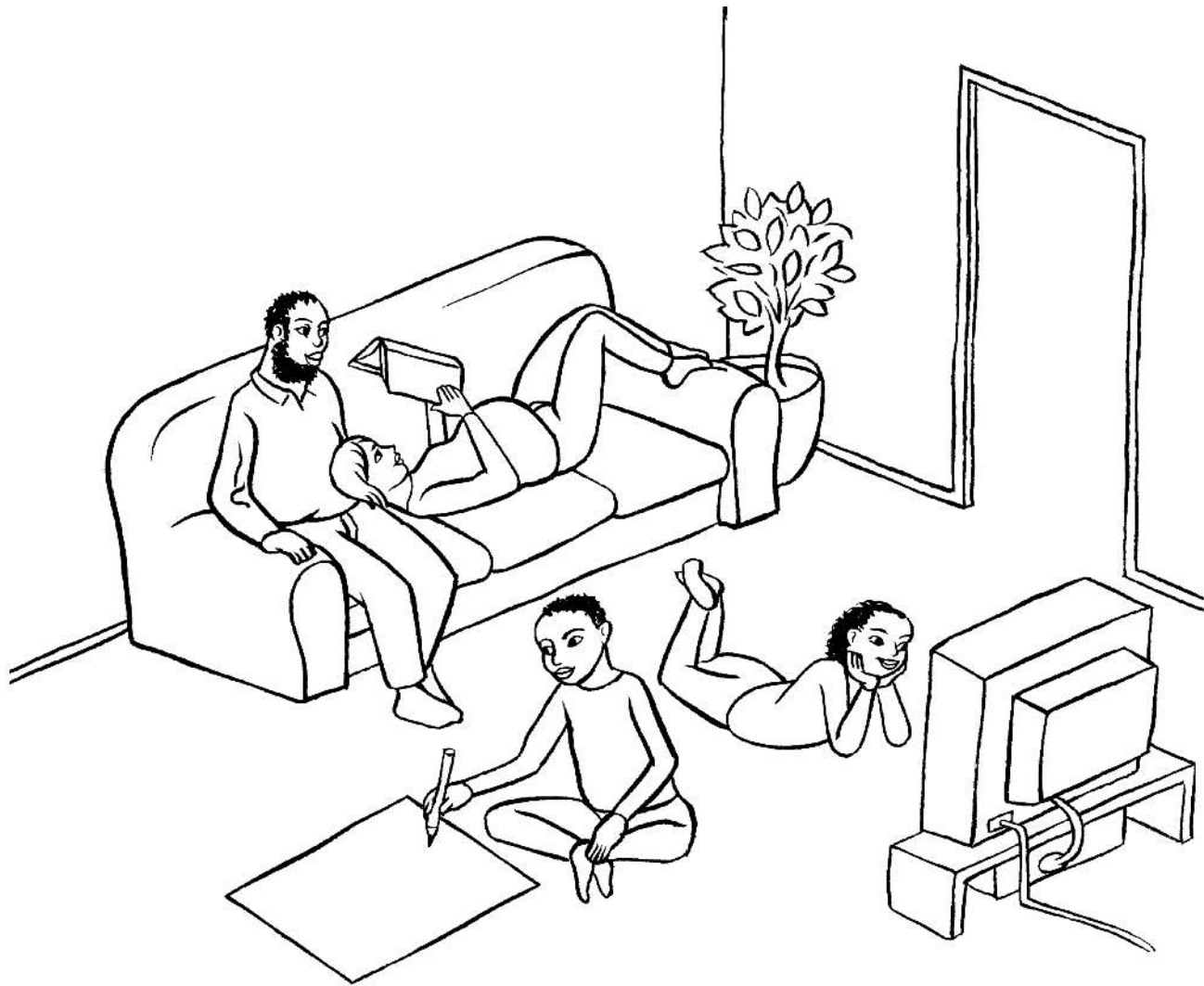

8.

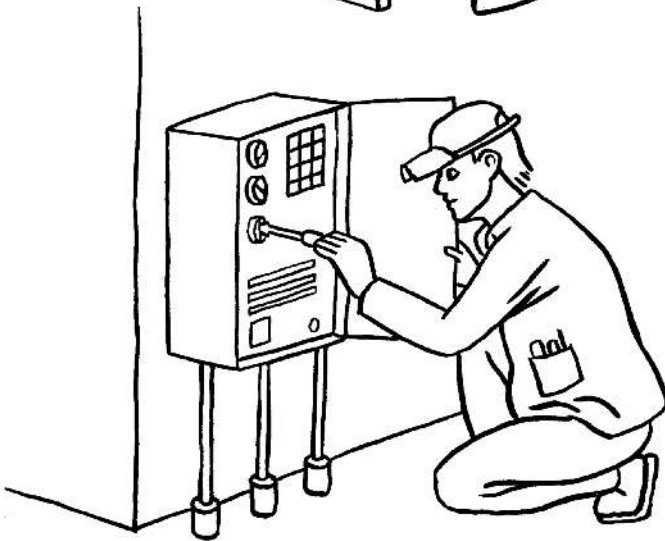

Missä? (sisäpaikallissijat)

1.

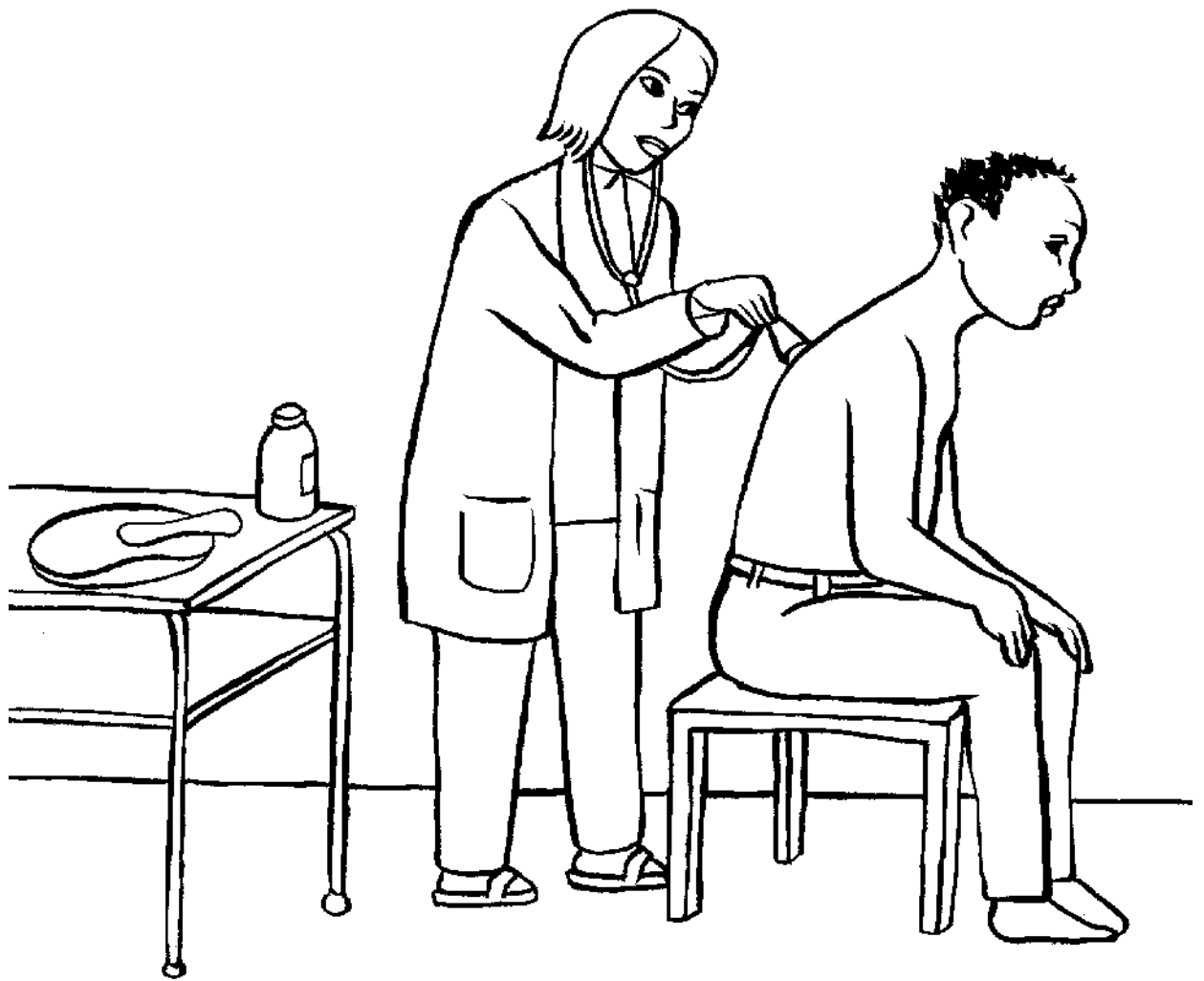
2.

3.

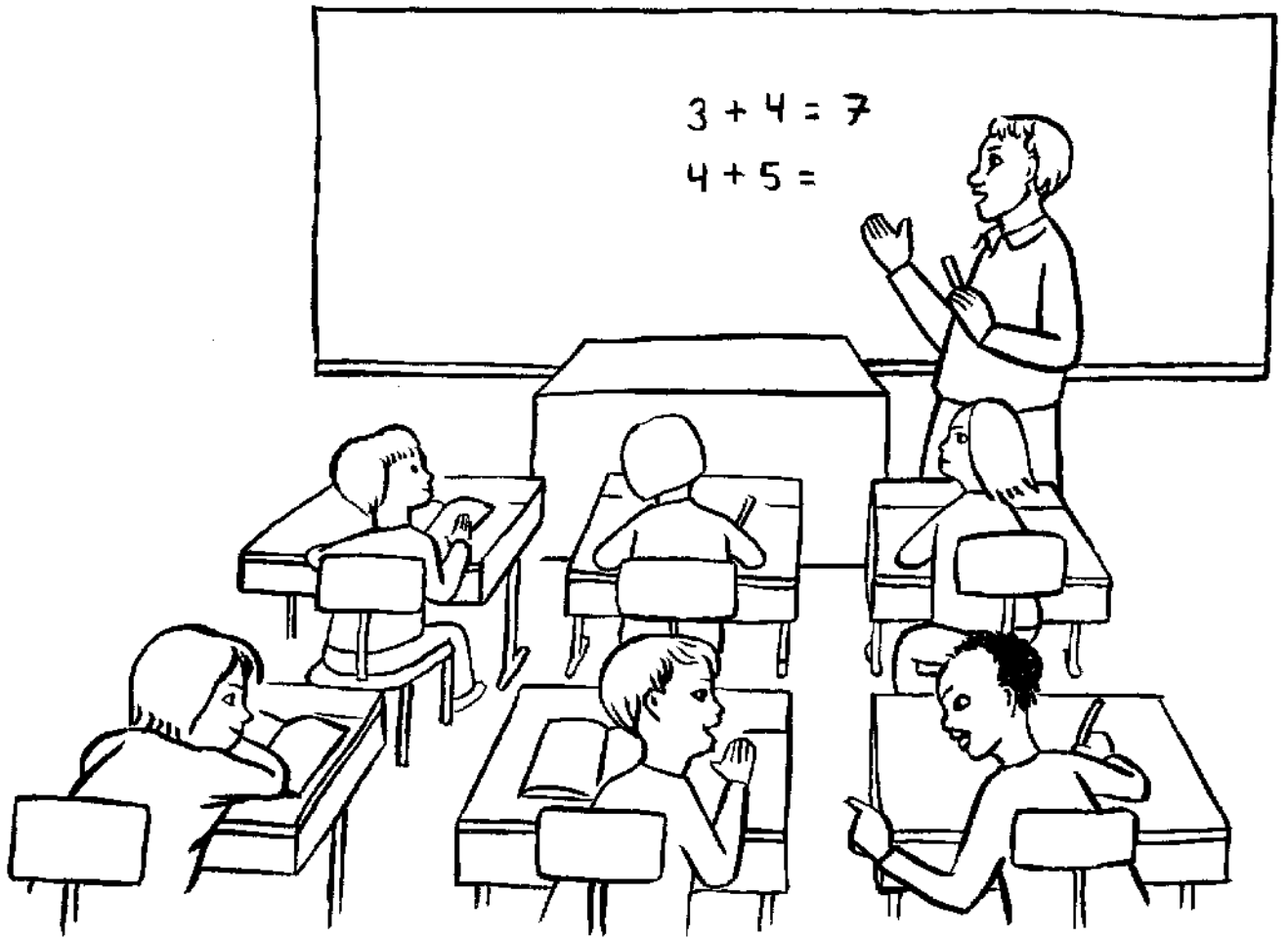
4.

5.

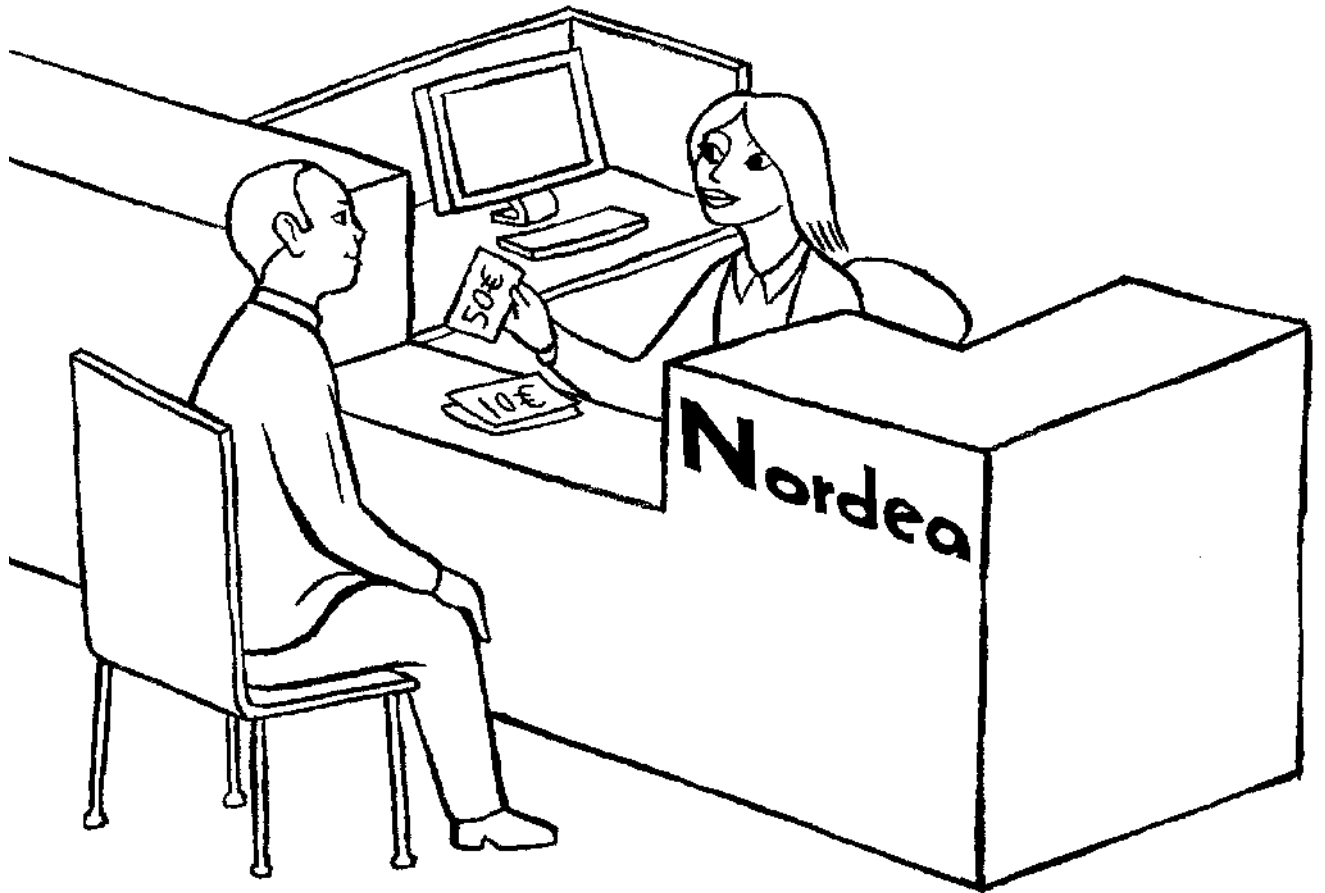
6.

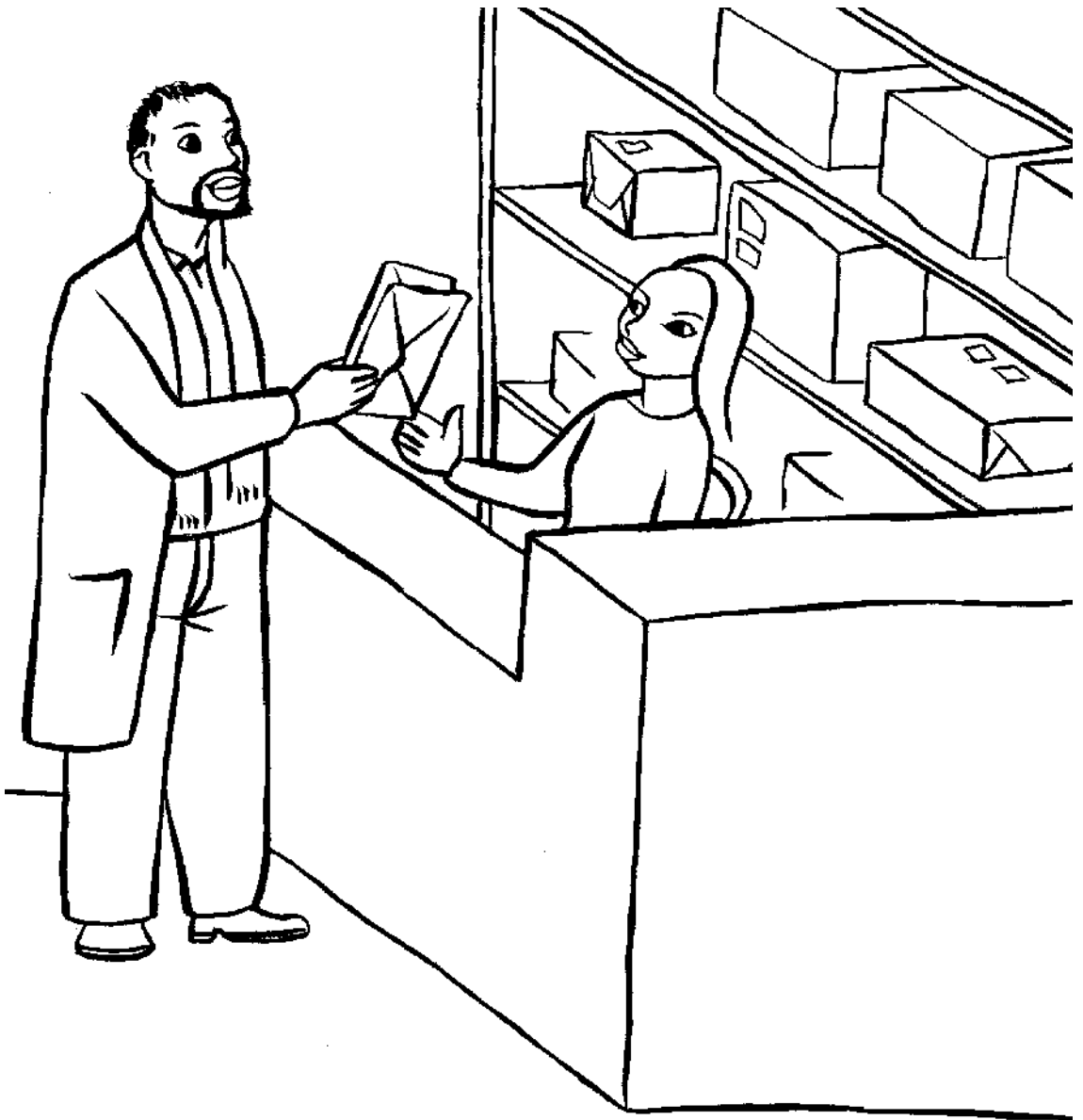
7.

8.

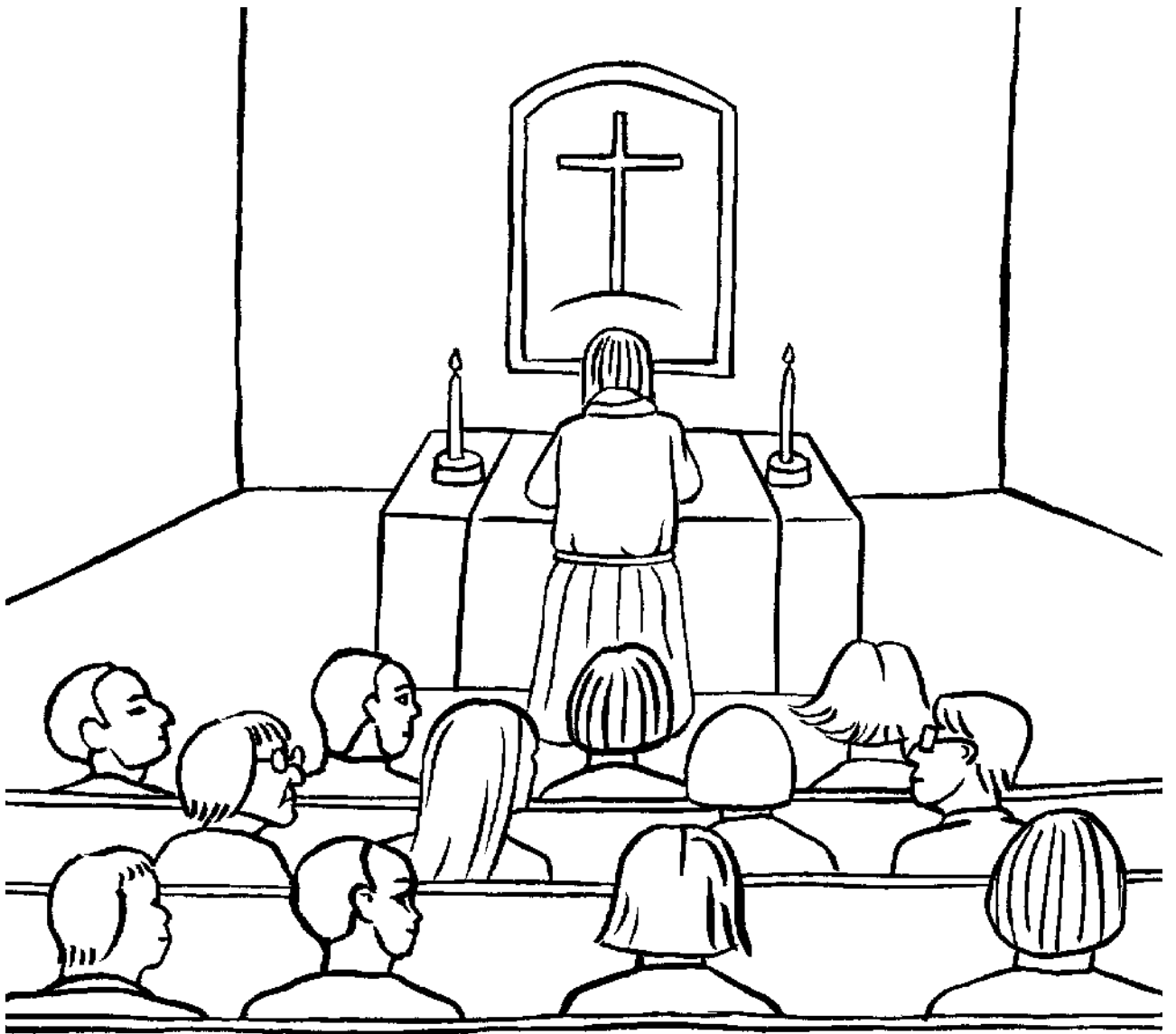
9.

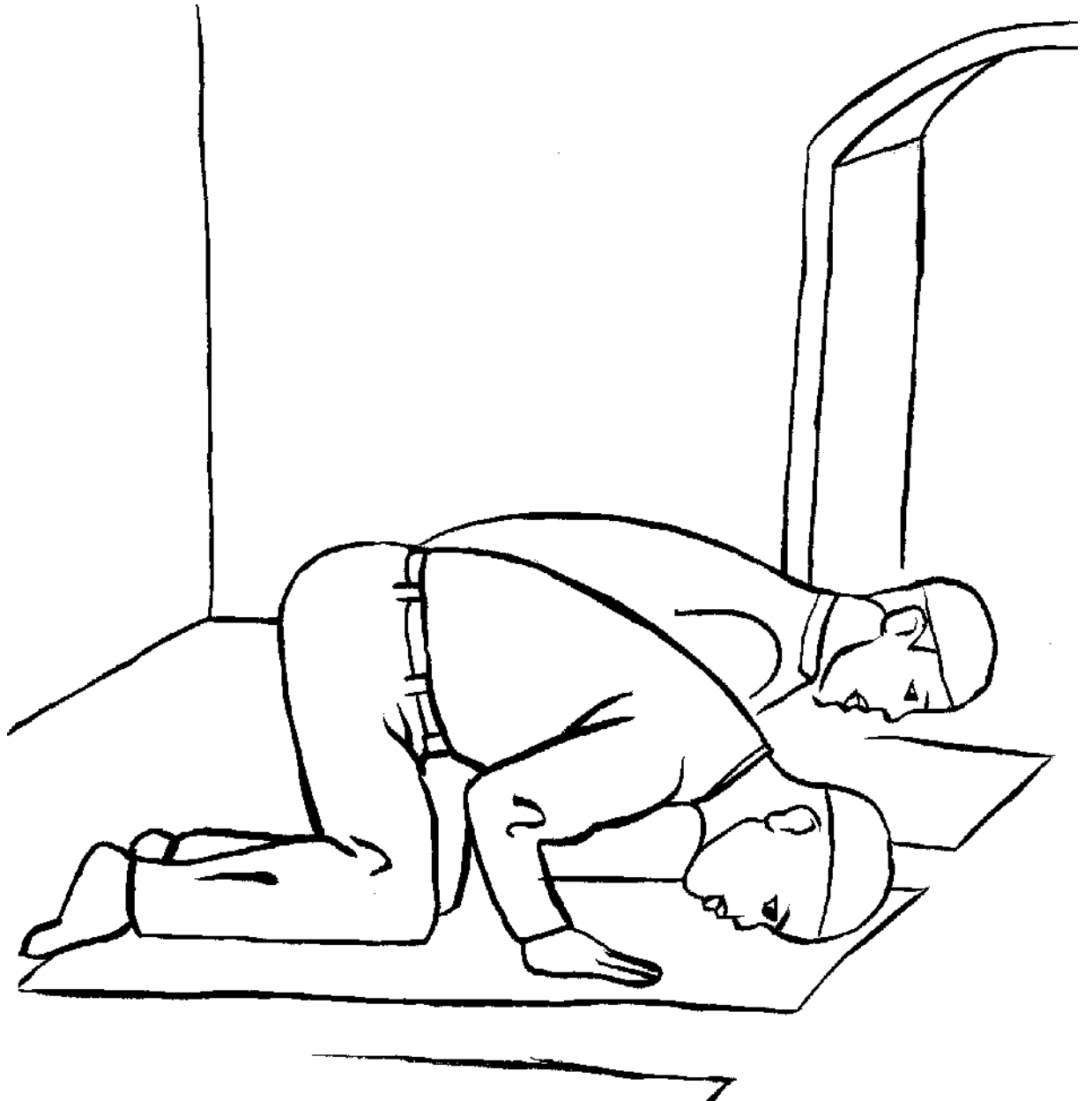
10.

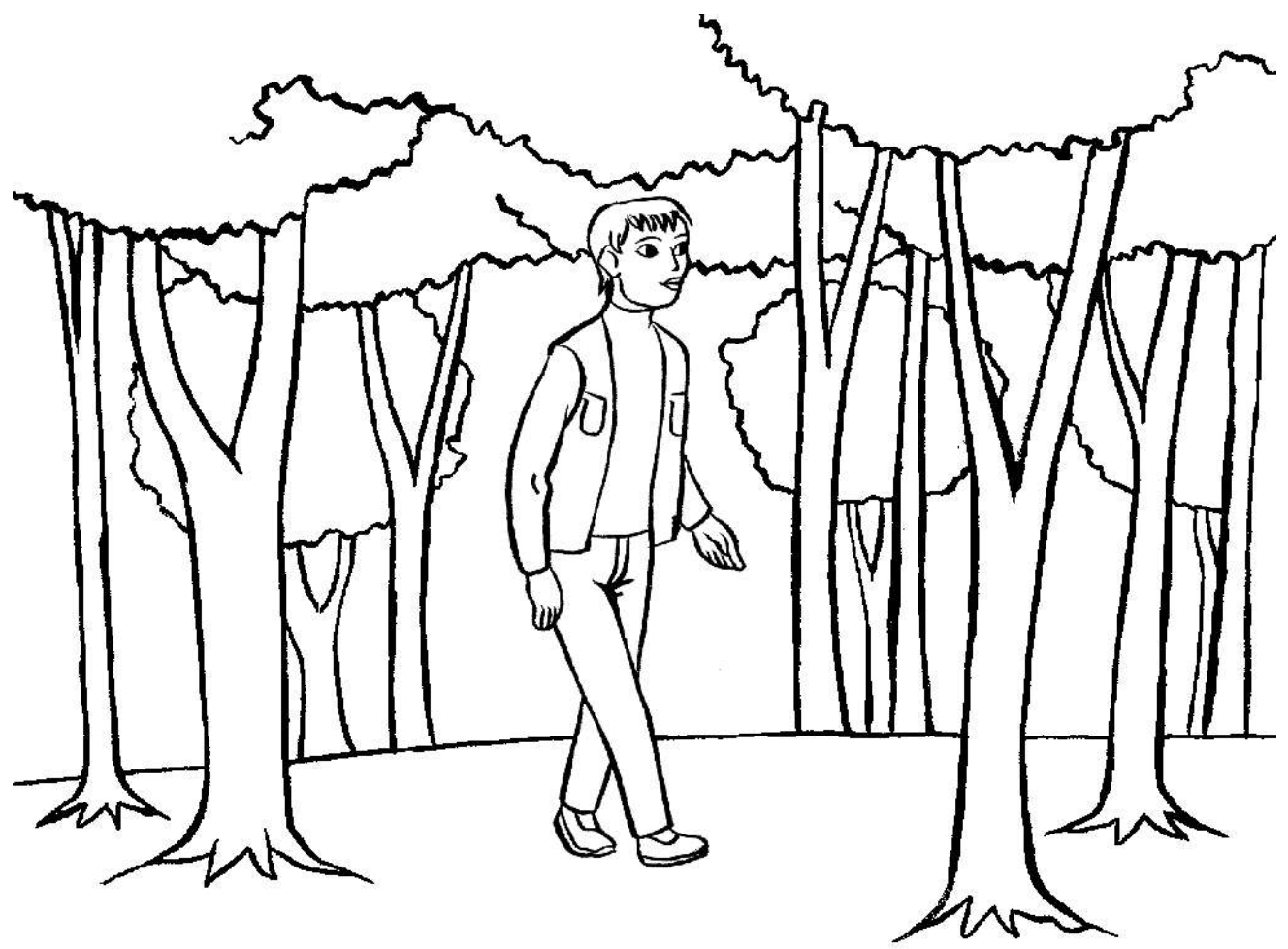
11.

12.

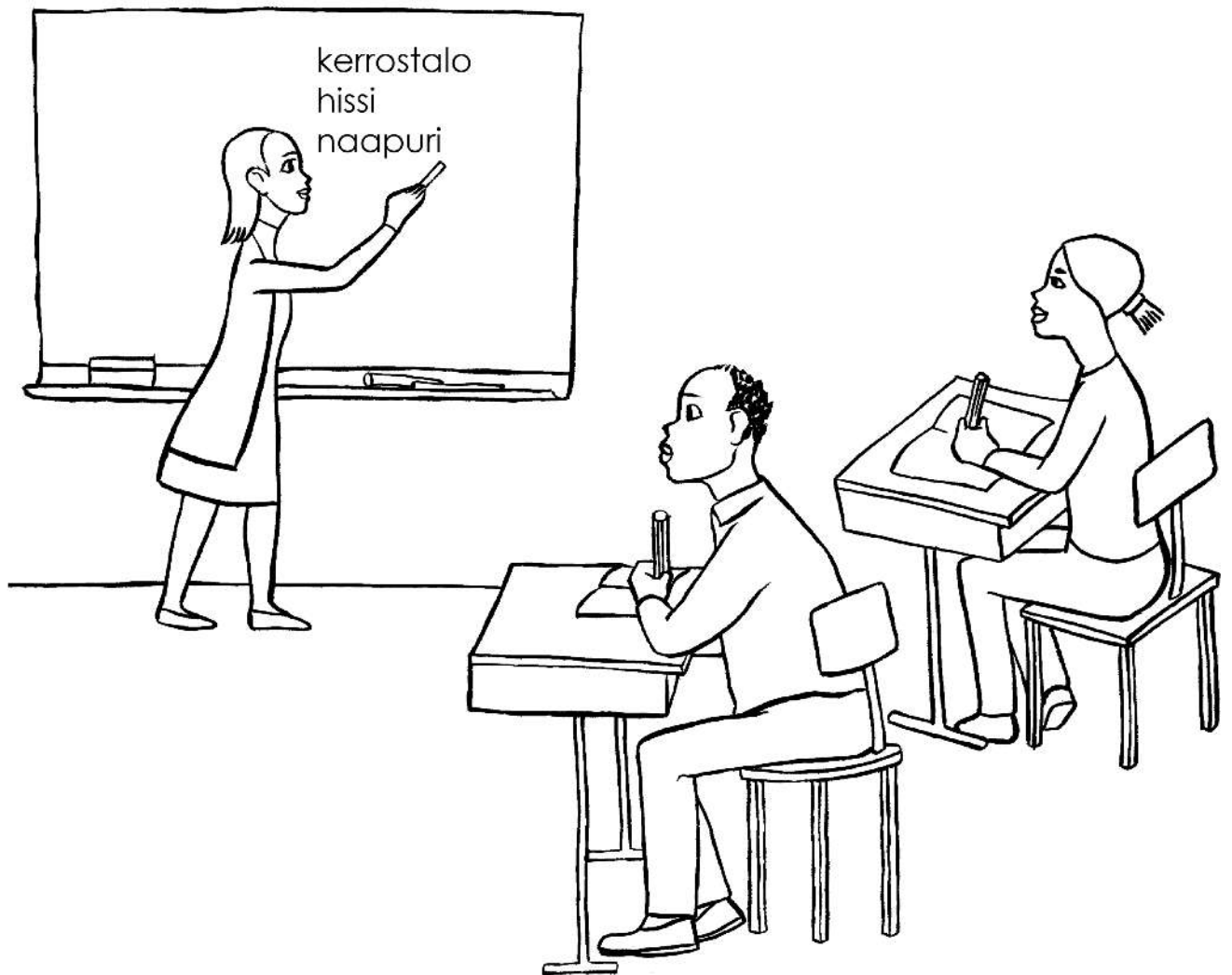
13.

Missä? (ulkopaikallissijat)

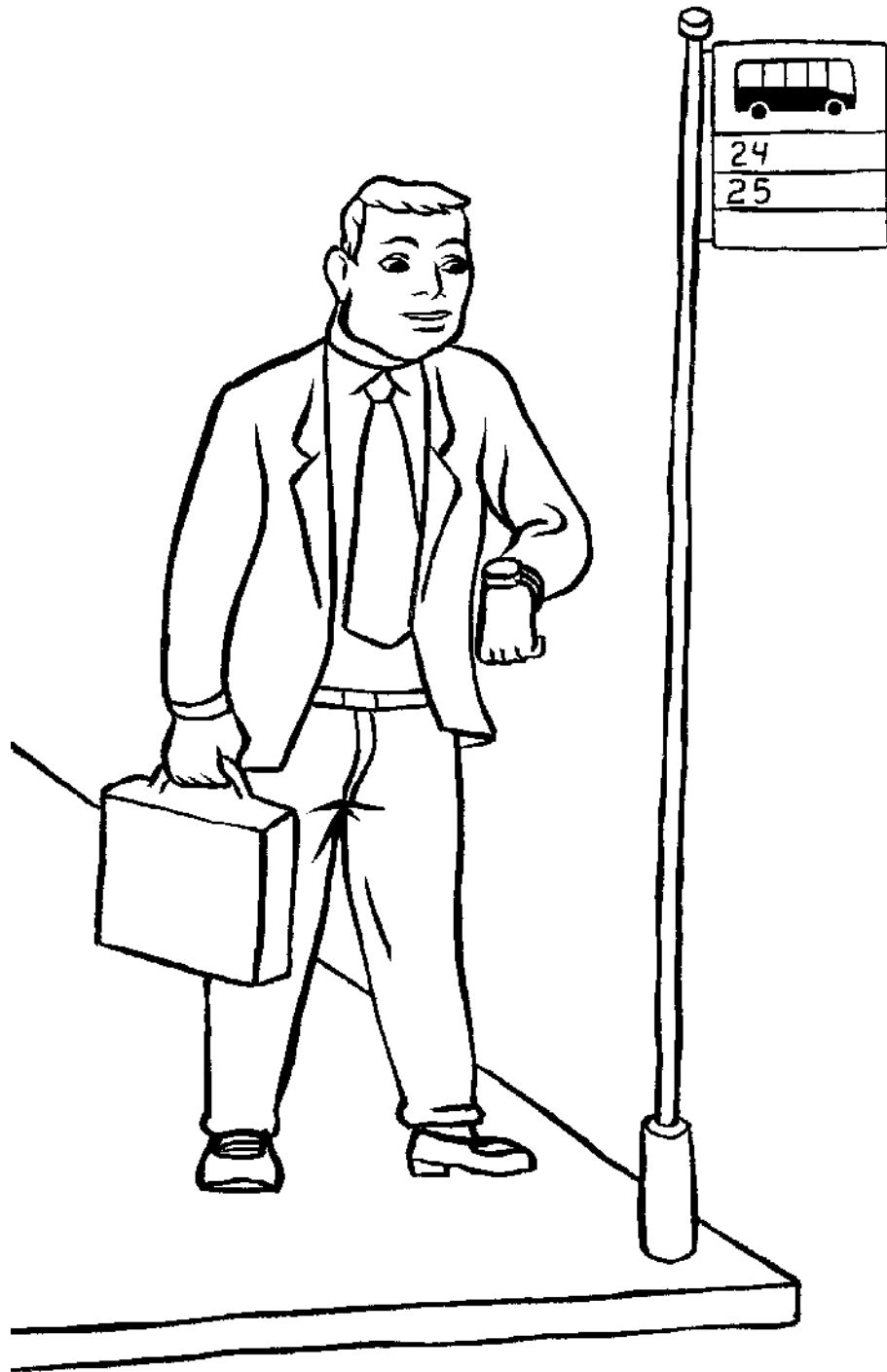
1.

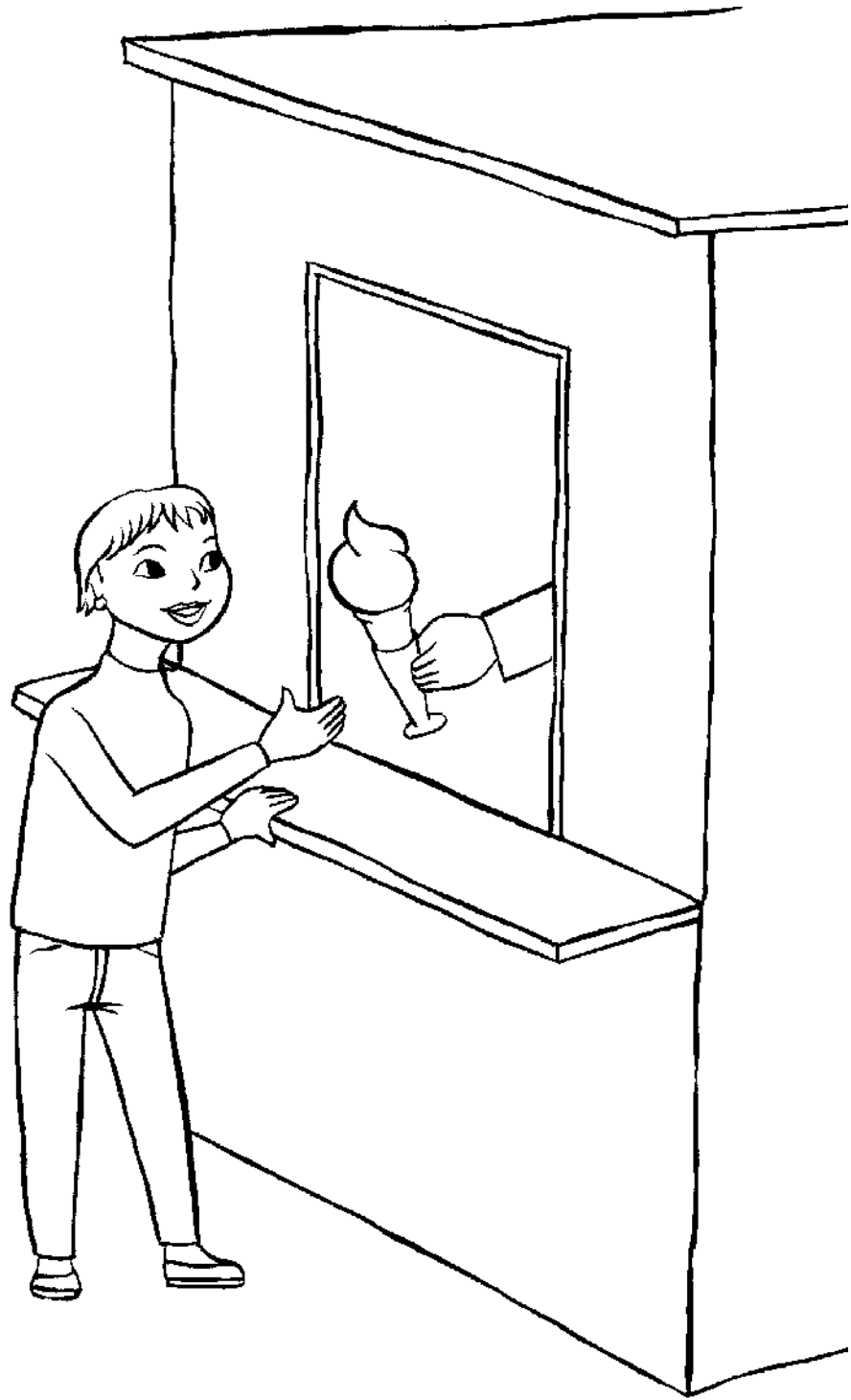
2.

3.

4.

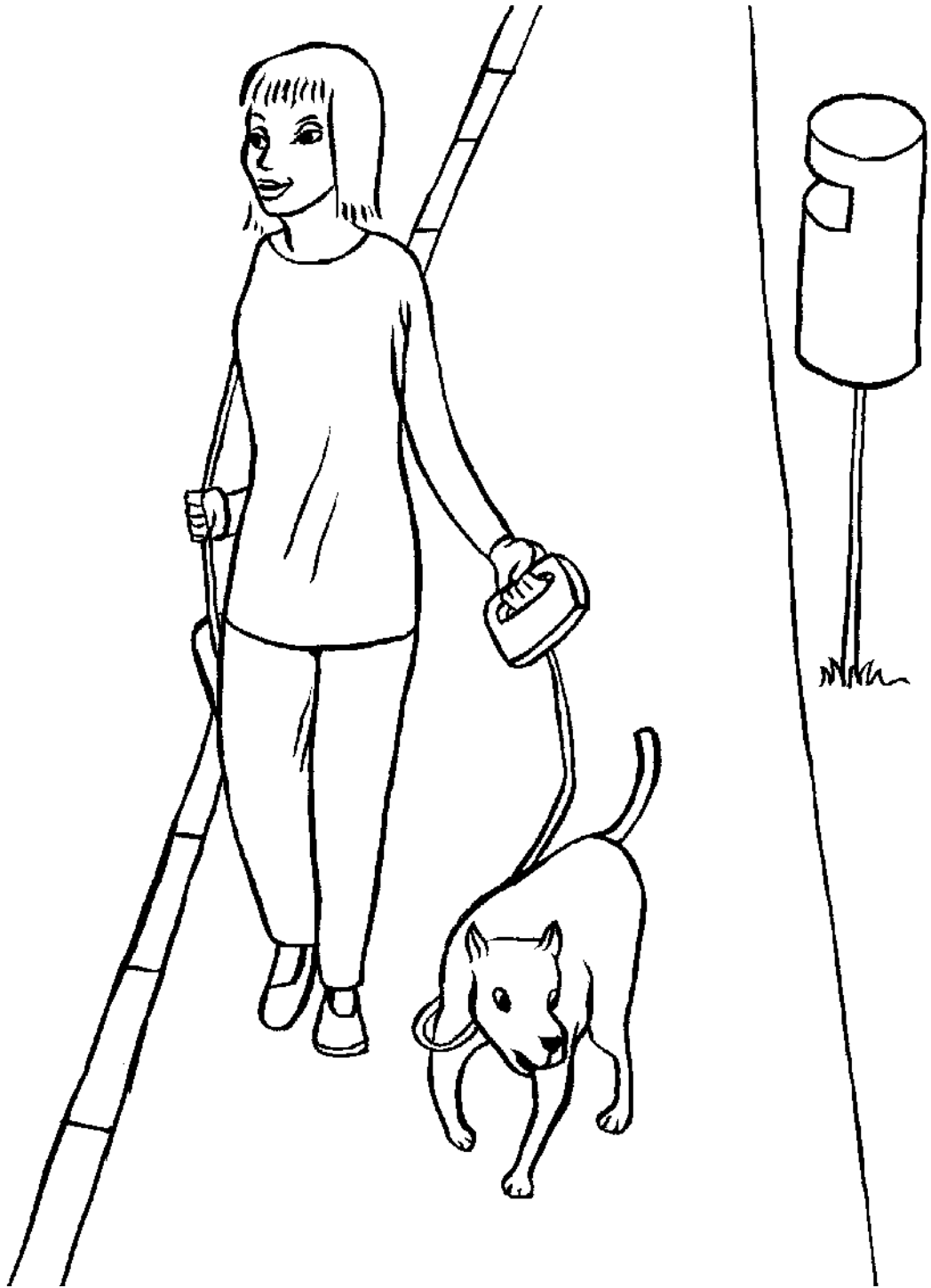
5.

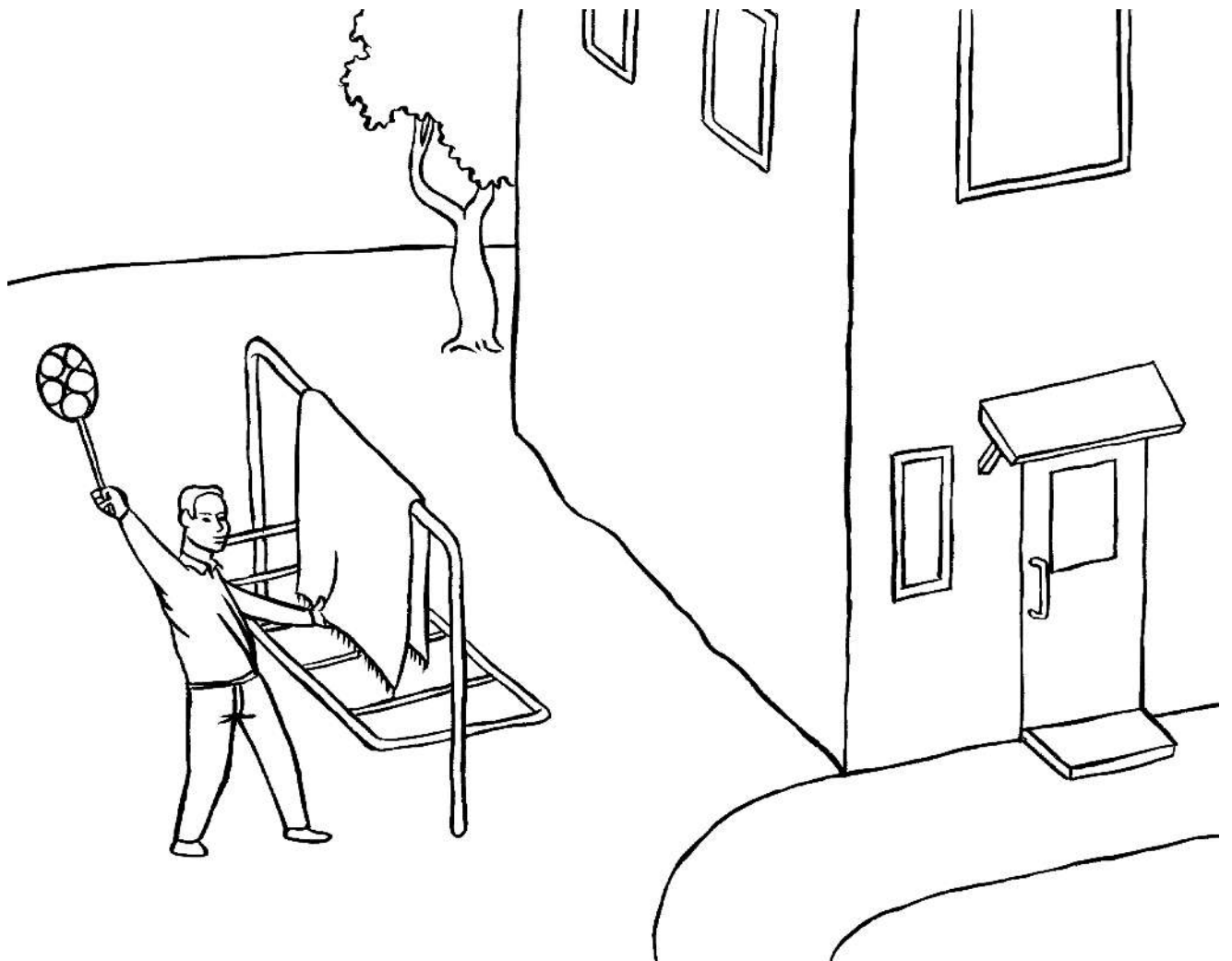
6.

7.

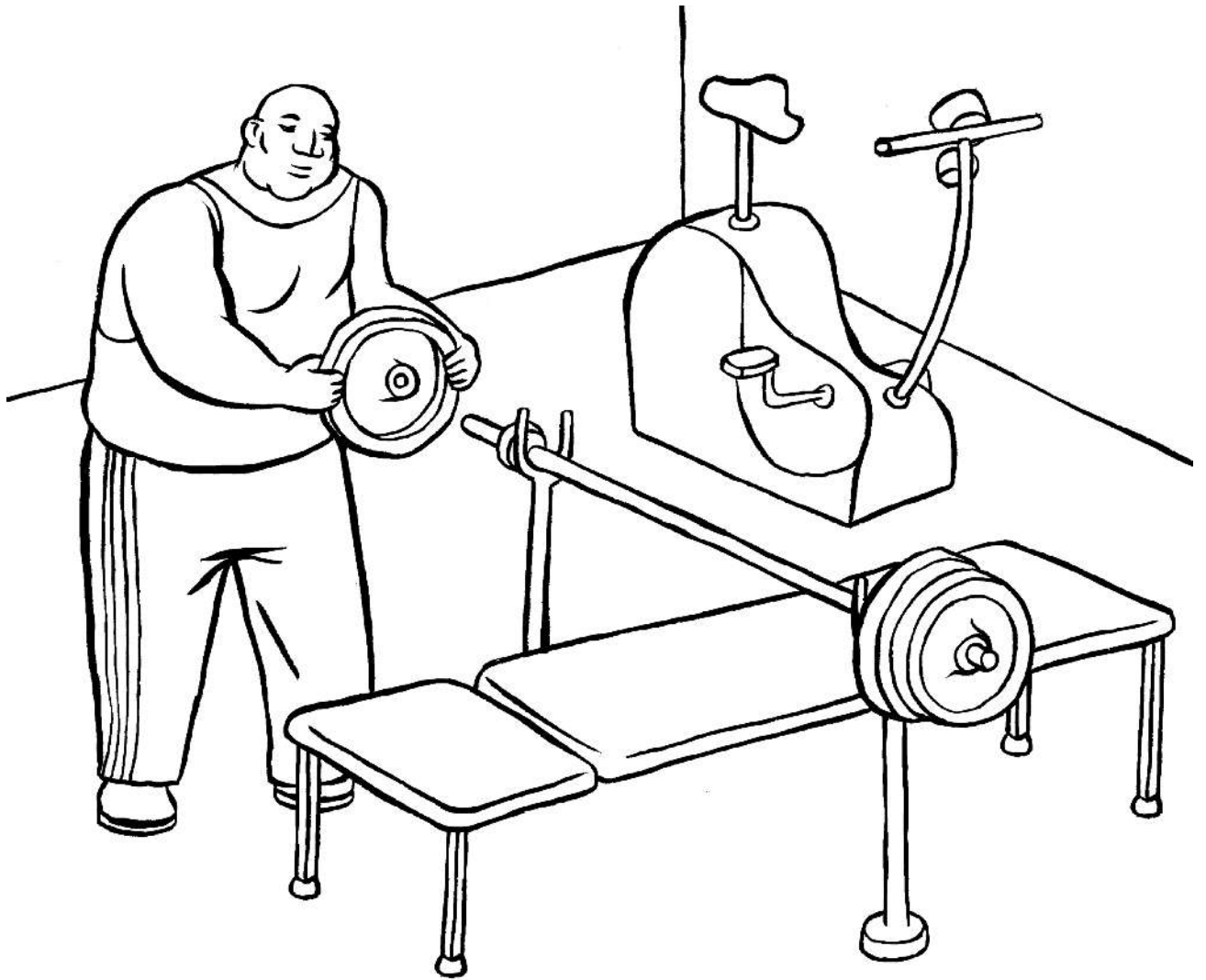
8.

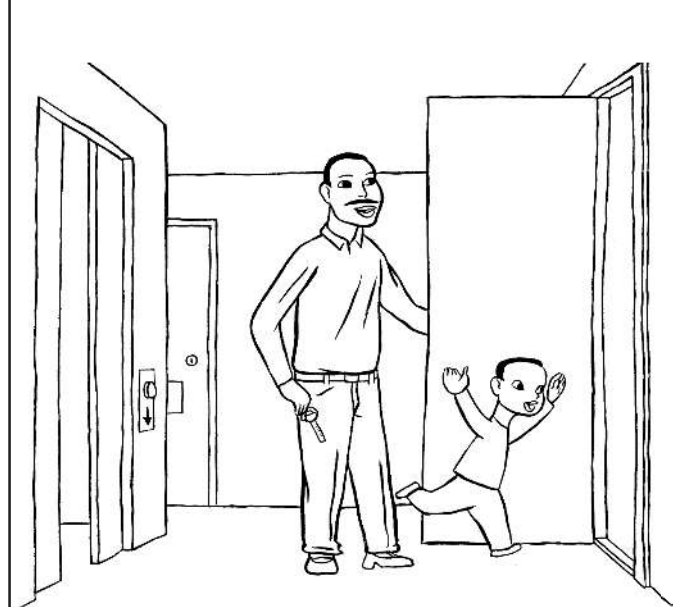
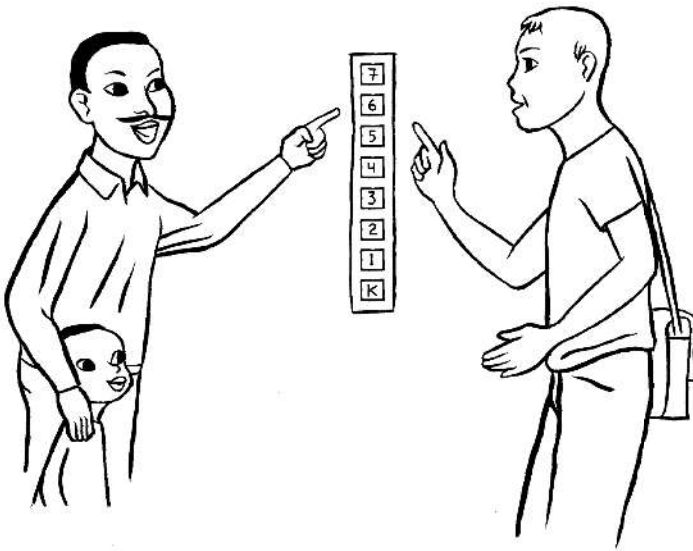
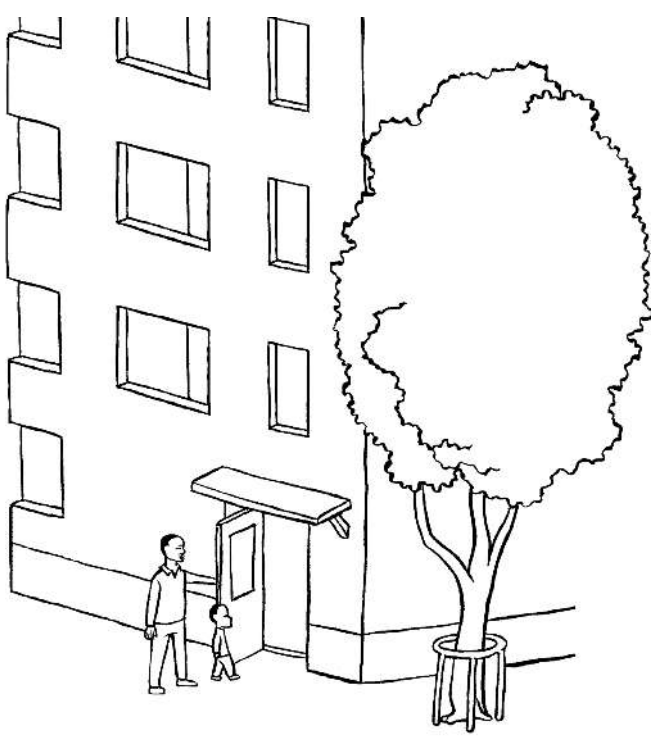
9.

10.

Naapuri hississä

1.B Kehyskertomus

Naapuri hississä

1. Kello on viisi. Isä ja poika menevät kotiin. He asuvat kerrostalossa. Kerrostalo on iso. Isä avaa oven.
2. Naapuri on hississä. Isä sanoo: "Hei, voitko odottaa?" Isä ja poika menevät hissiin.
3. Naapuri: Hei! Mikä kerros?
Isä: Seitsemäs.
Naapuri: OK.
4. Naapuri, isä ja poika puhuvat hississä.

Isä: Hei, minä olen Said Issa. Tässä on minun poika Ali. Kuka sinä olet?
Naapuri: Ai terve, minä olen Mikko Susi. Hauska tutustua!
Isä: Hauska tutustua!
Naapuri: Mistä sinä olet kotoisin?
Isä: Minä olen kotoisin Somaliasta. Minä asun nyt Suomessa. Onko sinulla lapsia?
Naapuri: Ei ole. Minä en ole naimisissa. Montako lasta sinulla on?
Isä: Minulla on kuusi lasta. Kolme tyttöä ja kolme poikaa.
Naapuri: Kuinka vanha Ali on?
Isä: Ali on kolme vuotta.
5. Hissi on kuudennessa kerroksessa. Naapuri menee ulos hissistä ja sanoo: "Nähdään!" "Nähdään", isä ja poika sanovat. Isä on iloinen, koska naapuri on mukava.
6. Hissi on seitsemännessä kerroksessa. Isä ja poika menevät kotiin.

LUE SANAT JA NÄYTÄ, MISSÄ NE OVAT KUVASSA.

kerrostalo

hissi

naapuri

ylös

koti

LUE.

Isä ja poika asuvat kerrostalossa.

Kerrostalo on iso.

Naapuri on hississä. Hän odottaa.

He menevät hissillä ylös.

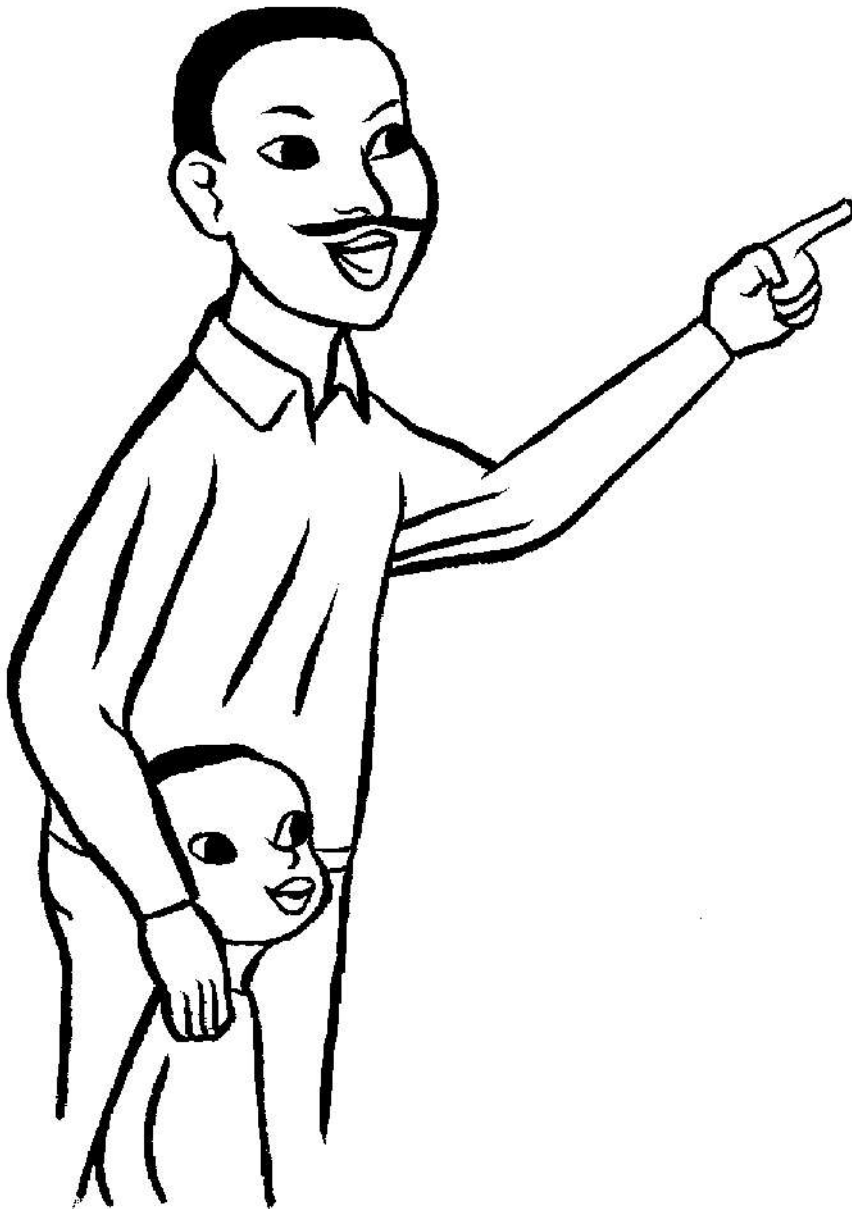
Isä ja naapuri puhuvat.

Naapuri on mukava.

Naapuri menee ulos hissistä. Nähdään!

Isä ja poika ovat kotona.

KIRJOITA PUUTTUVAT NUMEROT.

7
4
1

KUUNTELE JA KIRJOITA. S VAI SS?

1. HI_____I
2. I_____Ä
3. MI_____Ä
4. VII_____I
5. I_____O
6. A_____UU
7. SUOME_____A
8. KUU_____I
9. LAP_____I
10. TALO_____A

KIRJOITA NUMEROT.

8		10	11		13			16		18	19	
---	--	----	----	--	----	--	--	----	--	----	----	--

Kaupassa

2.B Kehyskertomus

Kaupassa

1. On lauantai. Aurinko paistaa. Lauralla on nälkä. Laura menee kauppaan. Hän tarvitsee ruokaa.
2. Kaupassa on paljon hedelmiä ja vihanneksia. Banaanit ovat tänään tarjouksessa. Ne maksavat 1,50 kilo. Laura ottaa viisi banaania.
3. Sitten Laura ostaa kurkun, kuusi tomaattia ja kolme omenaa. Laura punnitsee ne.
4. Laura haluaa tummaa leipää. Tumma leipä on hyvää. Laura pitää pullasta, mutta hän ei osta tänään pullaa.
5. Laura juo paljon maitoa. Laura ostaa kaksi litraa maitoa. Hän ei osta jogurttia.
6. Laura menee kassalle.

Myyjä: Hei!

Laura: Hei!

Myyjä: Onko sinulla Bonus-korttia?

Laura: Ei ole.

Myyjä: 10,50.

Laura maksaa. Hän antaa myyjälle 20 euroa. Myyjä antaa 9,50 Lauralle takaisin. Laura sanoo: "kiitos!"

7. Lauralla on oma kassi mukana. Hän laittaa tavarat kassiin ja menee ulos.
8. Lauran polkupyörä odottaa ulkona. Laura menee pyörällä kotiin ja syö banaania. Kotona Laura tekee salaattia ja juo kylmää maitoa.

LUE SANAT JA NÄYTÄ, MISSÄ NE OVAT KUVASSA.

kauppa

banaani

tomaatti

leipä

punnitsee

kassa

maksaa

kassi

pyörä

LUE.

Nainen menee kauppaan.

Nainen ostaa viisi banaania.

Nainen ostaa kuusi tomaattia.

Hän punnitsee tomaatit.

Nainen ostaa leipää.

Nainen ostaa maitoa.

Nainen ei osta jogurttia.

Nainen on kassalla.

Hän maksaa.

Nainen laittaa tavarat kassiin.

Nainen menee kotiin pyörällä.

Hän syö banaania.

2. D Tehtävät

**KUUNTELE JA KIRJOITA ENSIMMÄINEN TAI
VIIMEINEN KIRJAIN.**

KAUPPALISTA

___ ITRUUNA

___ ALAATTI

___ MENA

___ IPULI

___ PPELSIINI

___ UKLAA

___ AKKI

___ VOKADO

___ OKERI

PAP ___

RIIS ___

LIH ___

MAIT ___

VO ___

HERN ___

ANANA ___

JUUST ___

RYPÄL ___

2. D Tehtävät

ETSI ANANAS. MONTAKO LÖYDÄT?

ANANASNUOE

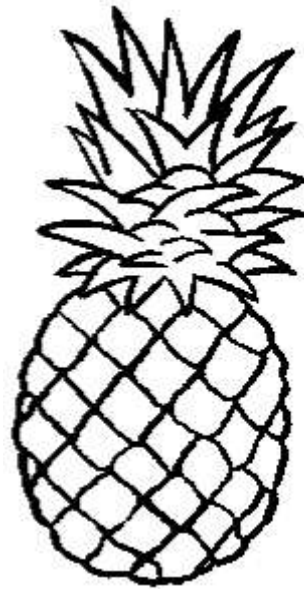
SANANASEIUU

OEUNANANAS

IANANASOAO

ESANANASUSI

SIENIANANAS

ETSI SIENI. MONTAKO LÖYDÄT?

sieninonis

sasieniuin

aiusnsieni

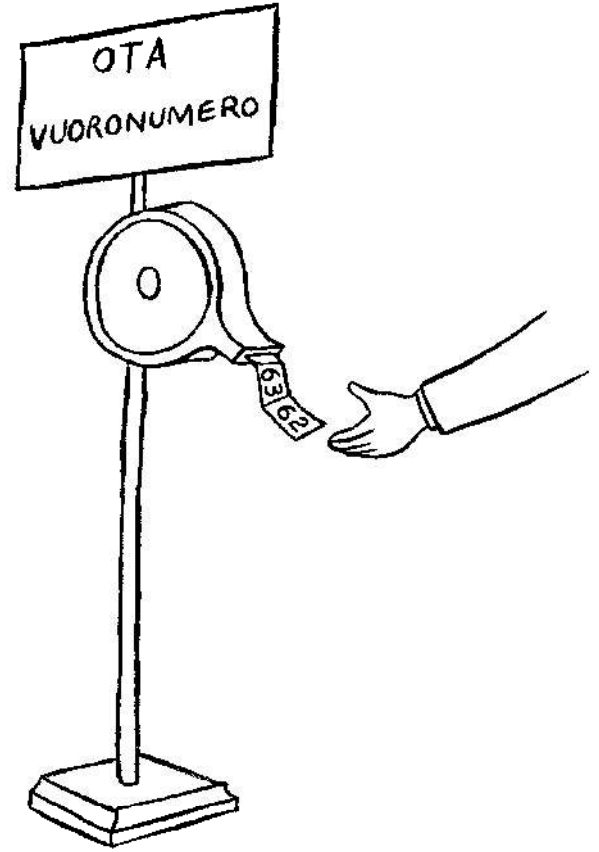
sisieniusa

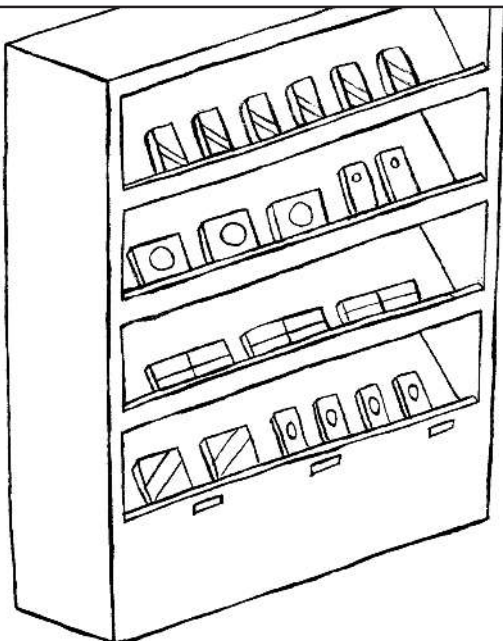
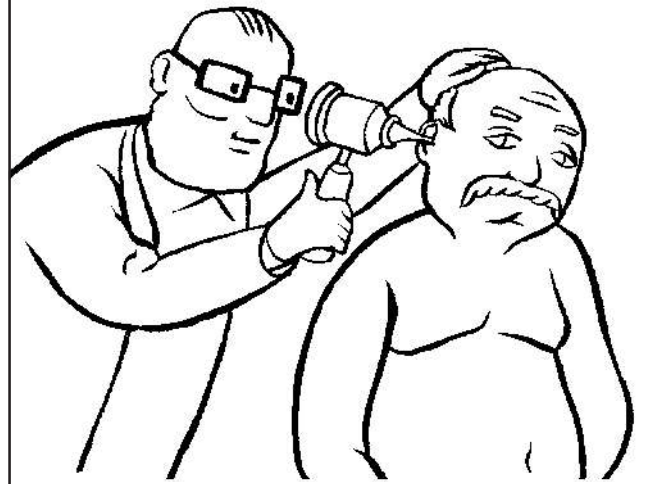
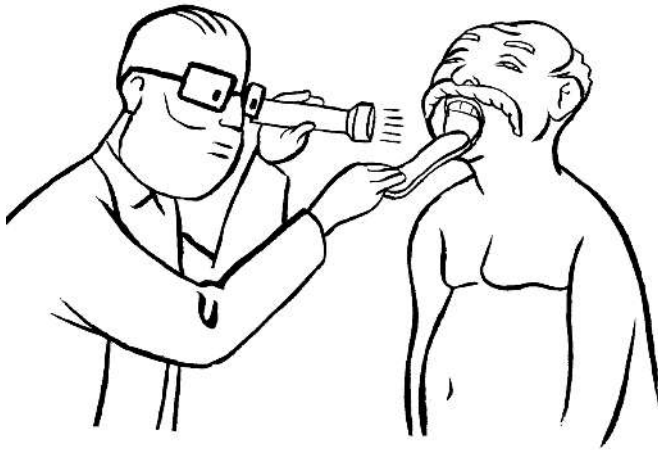
nesosieni

isosienion

Lääkärissä

3.B Kehyskertomus

Lääkärissä

1. On aamu. Kello on seitsemän. Lasse herää. Hänellä on kurkku kipeä ja yskä. Lasse mittaa kuumeen. Hänellä on kuumetta 39 astetta. Lasse ottaa puhelimen ja soittaa terveystakeskukseen. Hän haluaa varata ajan lääkäriille. Hoitaja vastaa ja sanoo, että Lasselle on varattu aika kello 9.20. Lasse on iloinen, koska hän haluaa lääkäriin nopeasti. Sitten Lasse soittaa työpaikalle ja sanoo pomolle, että hän on sairas. Pomo sanoo: "Parane pian!"
2. Kello on puoli yhdeksän. Lasse menee bussilla terveystakeskukseen. Lasse ottaa vuoronumeron. Lassen numero on 62. Lasse odottaa.
3. Lasse ilmoittautuu hoitajalle. Lasse sanoo: "Minulla on aika lääkäriille kello 9.20." Hoitaja kysyy kela-korttia. Lasse antaa kela-kortin hoitajalle.
4. Odotushuoneessa on jono. Miehellä on käsi kipsissä. Lasse odottaa 15 minuuttia. Sitten lääkäri tulee ja kutsuu Lassea.
5. Lasse menee lääkärin huoneeseen.

Lääkäri: Mikä sinua vaivaa?

Lasse: Minulla on flunssa.

Lääkäri: Onko sinulla kuumetta?

Lasse: 39 astetta.

Lääkäri: Minä katson kurkkuun. Avaa suu ja sano aa!

Lasse avaa suun ja sanoo aa. "Kurkku on punainen", lääkäri sanoo.

6. Lääkäri: Onko sinulla korva kipeä?
Lasse: Vähän.

Lääkäri katsoo korvaan. "Korvat ovat terveet", lääkäri sanoo.

7. Lääkäri: Sitten minä kuuntelen keuhkot, ota paita pois.

Lasse ottaa paidan pois.

Lääkäri: Hengitä syvään. --- Keuhkot ovat normaalit.

8. Lääkäri: Sinulla on normaali flunssa. Et tarvitse antibioottia. Mutta minä kirjoitan sinulle yskänlääkereseptin. Ota lääkettä kaksi kertaa päivässä, aamulla ja illalla.
Lasse: Kiitos.

9. Lasse menee apteekkiin ja ostaa yskänlääkettä. Sitten Lasse menee kotiin. Kotona Lasse ottaa yskänlääkettä ja juo lämmintä mehua. Sitten Lasse menee sänkyyn ja nukkuu 12 tuntia.

LUE SANAT JA NÄYTÄ, MISSÄ NE OVAT KUVASSA.

terveysasema

lääkäri

kurkku

korva

keuhkot

resepti

apteekki

lääke

LUE.

Mies herää. Hän on sairas.

Mies menee terveysasemalle.

Mies odottaa.

Lääkäri kutsuu miestä.

Lääkäri katsoo kurkkuun.

Lääkäri katsoo korvaan.

Lääkäri kuuntelee keuhkot.

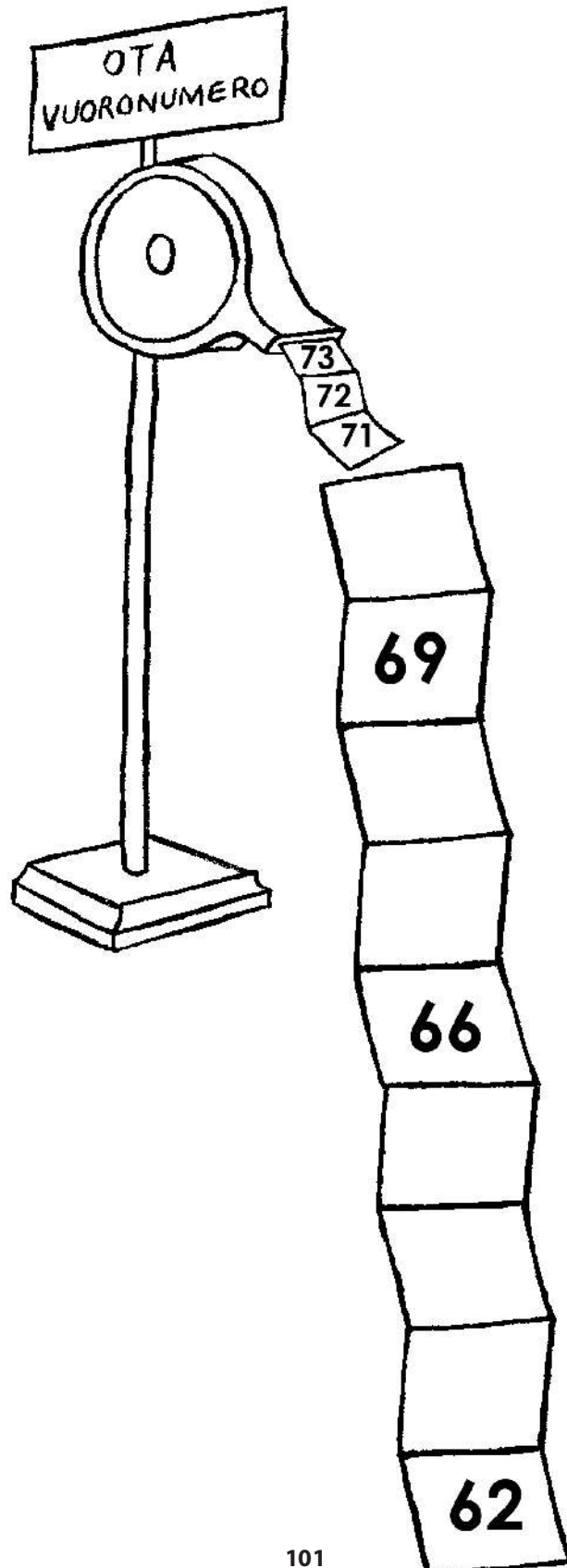
Lääkäri kirjoittaa reseptin.

Mies menee apteekkiin.

Hän ostaa lääkettä.

3.D Tehtävät

KIRJOITA OIKEAT NUMEROT.

3.D Tehtävät

KIRJOITA OMAT TIEDOT JA MERKITSE "X".

Nimi _____

Numero _____

Olen nainen

Olen mies

Olen naimisissa

En ole naimisissa

Olen suomalainen

Olen _____

Olen iloinen

Olen surullinen

3.D Tehtävät

LUE JA NÄYTÄ, MISSÄ SE ON.

SUU

LUU

RANNE

LANNE

SUOLI

LUOMI

SORMI

RUUMIS

KIRJOITA.

SUU _____

LUU _____

RANNE _____

LANNE _____

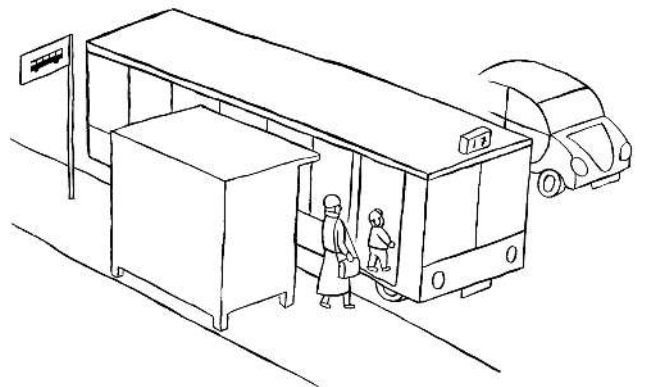
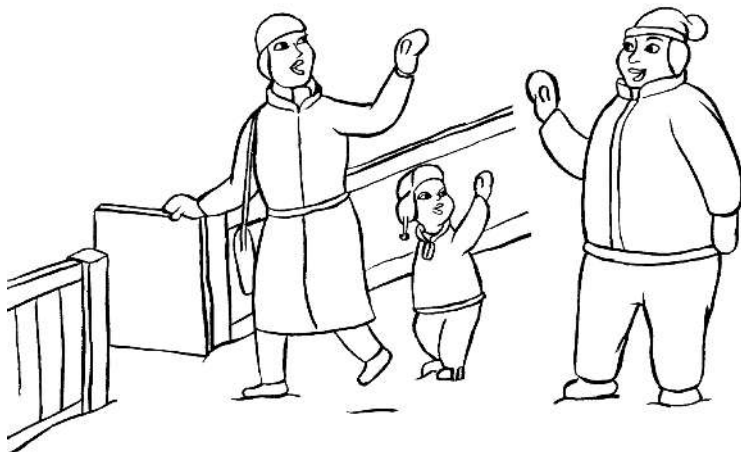
SUOLI _____

LUOMI _____

SORMI _____

RUUMIS _____

Äiti hakee lapsen päiväkodista

4.B Kehyskertomus

Äiti hakee lapsen päiväkodista

1. On talvi. Sataa lunta ja on kylmä. Tänään on tiistai. Äiti tulee työstä. Lapsi Jussi on päiväkodissa. Äiti menee päiväkotiin.
2. Jussi on ulkona. Jussilla on toppahousut, toppatakki, talvikengät, lakki ja lapaset. Jussilla ei ole kaulaliinaa. Äiti tulee, ja Jussi on iloinen.
3. Hoitaja ja äiti puhuvat.

Hoitaja: Hei!
Äiti: Hei! Miten Jussin päivä meni?
Hoitaja: Jussi on vähän sairas.
Äiti: Voi harmi!

Jussi aivastaa.

4. Äiti on huolestunut.

Hoitaja: Jussilla on kurkku kipeä ja Jussilla ei ole kaulaliinaa. Jussi tarvitsee kaulaliinan. On tärkeää, että talvella on kaulaliina kaulassa.
Äiti: Niin. Jussi voi olla huomenna kotona. Minä en mene huomenna työhön. Ja torstaina minä laitan Jussille kaulaliinan kaulaan.
Hoitaja: Hyvä!
5. Äiti ja Jussi lähtevät ja sanovat hoitajalle "hei hei".
6. Äiti ja Jussi menevät bussilla kotiin.

LUE SANAT JA NÄYTÄ, MISSÄ NE OVAT KUVASSA.

talvi

päiväkoti

aivastaa

kaulaliina

bussi

LUE.

On talvi. Tänään on tiistai.

Äiti menee päiväkotiin.

Äiti tulee ja lapsi on iloinen.

Lapsi aivastaa.

Lapsi on sairas.

Lapsella ei ole kaulaliinaa.

Kaulaliina on tärkeä talvella.

Huomenna lapsi ei tule päiväkotiin.

Äiti ja lapsi menevät kotiin.

He menevät bussilla.

4.D Tehtävät

LUE. ETSI VAATTEET. MIKÄ EI OLE TALVIVAATE?

PIPO RINTA UIMAPUKU KÄSI
TAKKI SELKÄ LAPASET PÄÄ
KAULALIINA SILMÄ KURKKU LAKKI

KIRJOITA SANA LOPPUUN.

PI _____

LAK _____

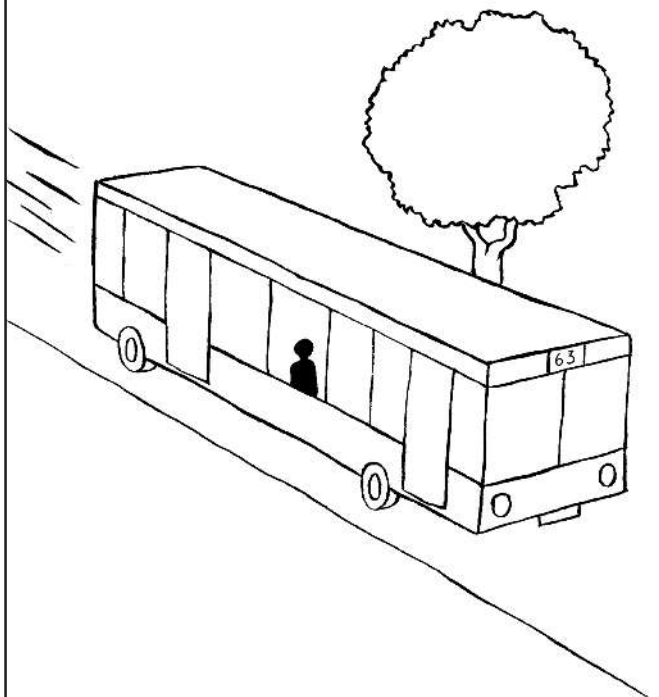
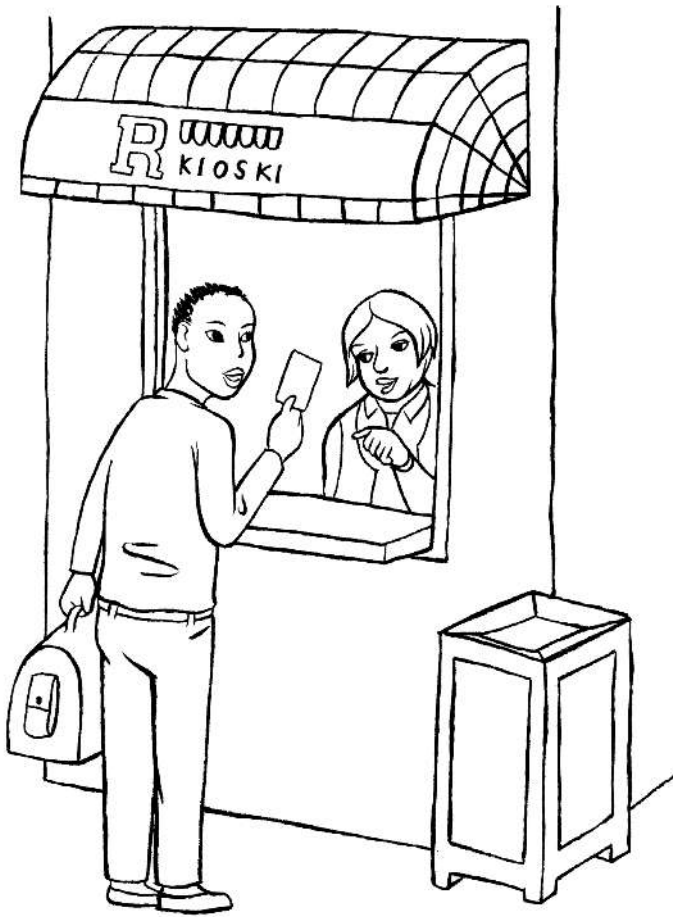
UIMA _____

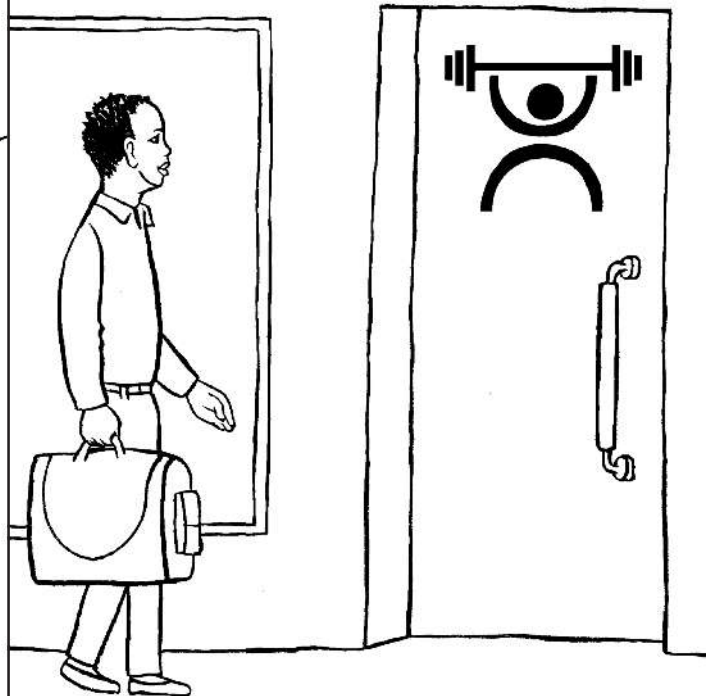
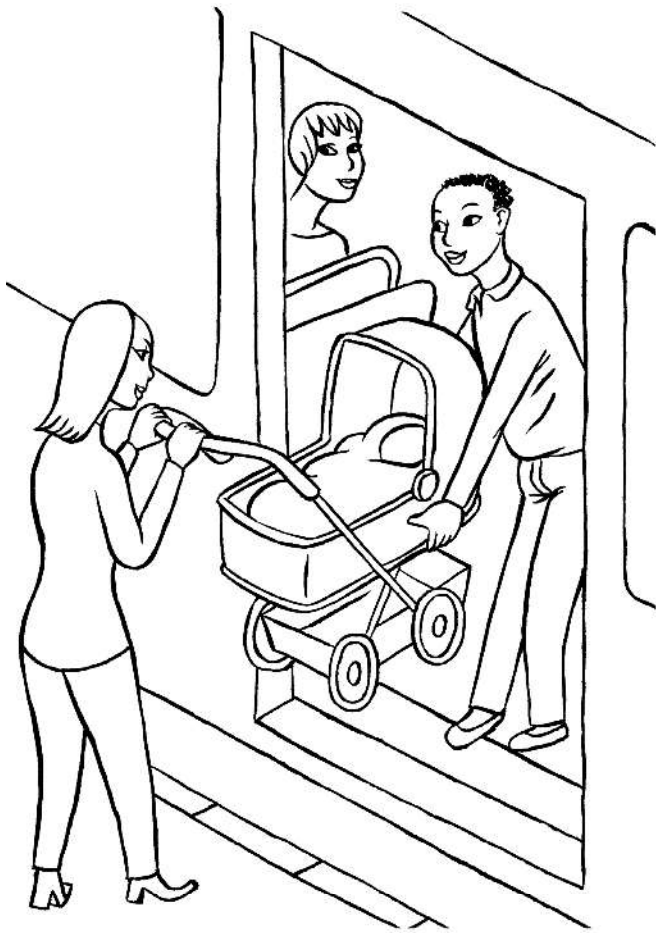
TAK _____

LA _____

KAULA _____

Bussimatka

5.B Kehyskertomus

Bussimatka

1. Ali harrastaa urheilua. Hän pelaa jalkapalloa. Tänään hän menee kuntosalille. Ali menee kuntosalille bussilla. Alin matkakortti on tyhjä. Ali menee R-kioskille ja antaa matkakortin myyjälle.

Myyjä: Moi!
Ali: Moi! Neljä viikkoa, kiitos.
Myyjä: Helsingin sisäinen vai seutu?
Ali: Helsingin sisäinen.
Myyjä: 42,80.

2. Ali menee bussipysäkille. Hän odottaa bussia numero 63. Bussi on myöhässä.
3. Bussi tulee. Ali menee bussiin. Ali sanoo "hei" kuljettajalle ja näyttää matkakorttia.
4. Ali istuu bussissa. Bussi on tyhjä.
5. Bussi pysähtyy. Nainen tulee sisään. Naisella on lastenvaunut. Nainen tarvitsee apua.

Nainen: Anteeksi, voitko auttaa?
Ali: Joo, tietysti.

Ali auttaa naista. Nainen on iloinen ja sanoo: "kiitos".

6. Seuraava pysäkki on Alin pysäkki. Ali painaa nappia. Bussi on täynnä. Ali sanoo: "Anteeksi".
7. Ali tulee ulos bussista. Bussi jatkaa matkaa.
8. Ali kävelee kuntosalille.

LUE SANAT JA NÄYTÄ, MISSÄ NE OVAT KUVASSA.

matkakortti

leimaa

vaunut

stop

kuntosali

LUE.

Mies on kioskillä.

Hän lataa kautta matkakortille.

Mies odottaa bussia.

Mies leimaa matkakortin.

Mies istuu bussissa.

Nainen tulee bussiin.

Naisella on vaunut.

Mies auttaa naista.

Mies painaa stoppia.

Mies kävelee.

Mies menee kuntosalille.

5.D Tehtävät

KATSO SARJAKUVAA JA VALITSE, KUMPI ON KUVASSA.

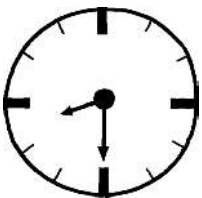
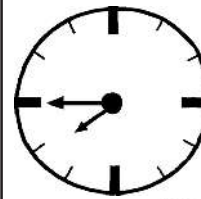
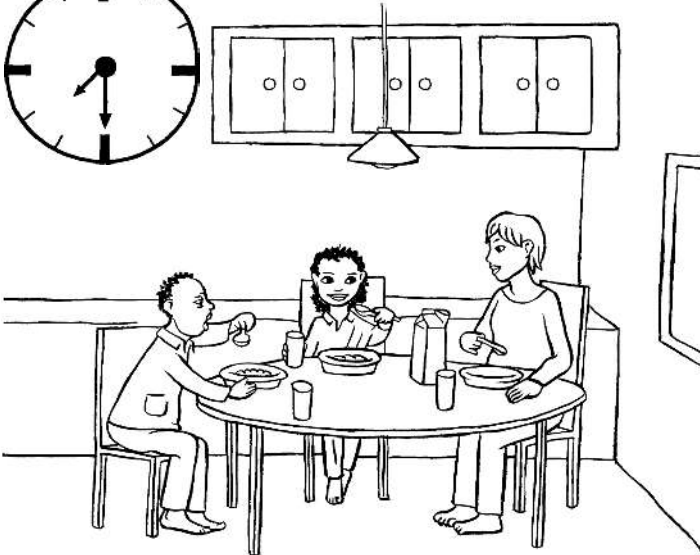
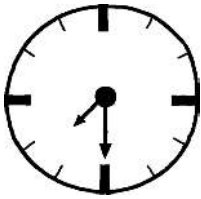
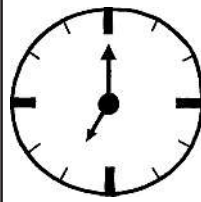
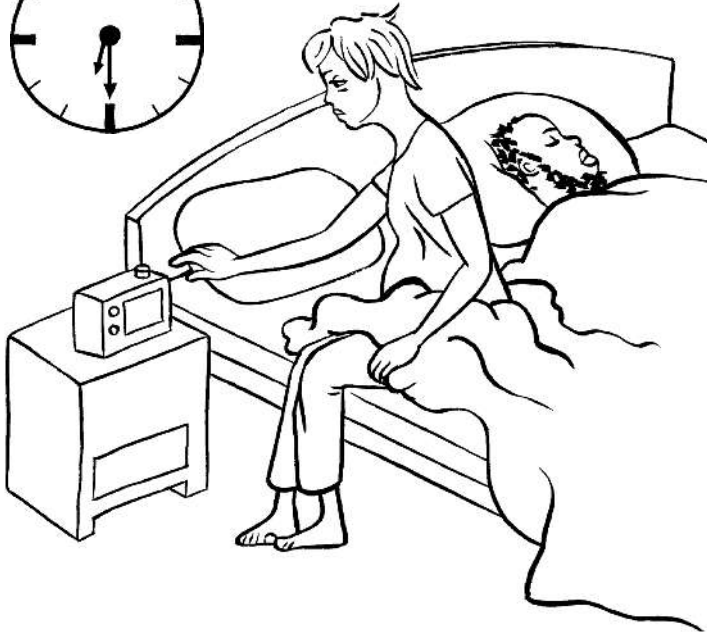
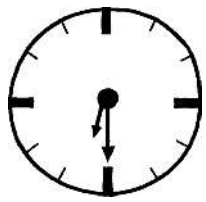
1. kioski kauppa
2. asema pysäkki
3. juna linja-auto
4. kuntosali uimahalli

KIRJOITA LAUSE LOPPUUN.

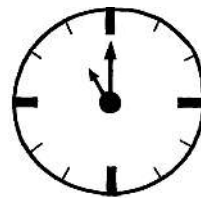
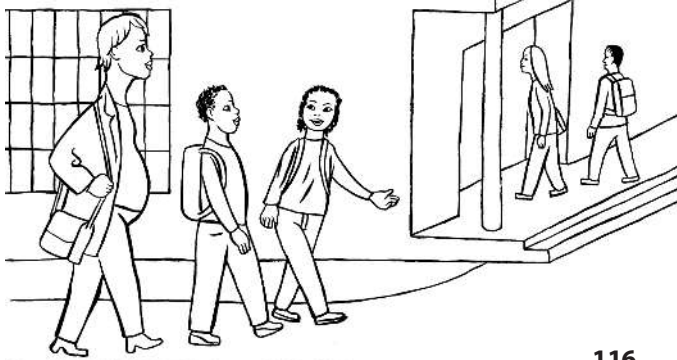
1. Mies on _____.
2. Mies seisoo _____.
3. Naisella on _____.
4. Anteeksi, voitko _____?
5. Mies menee _____.

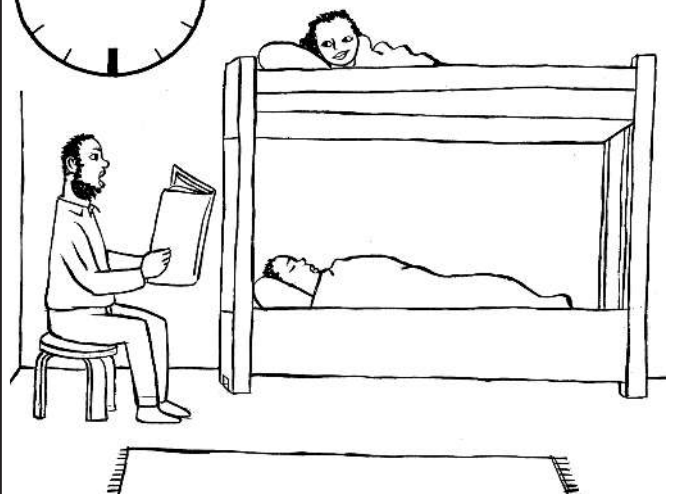
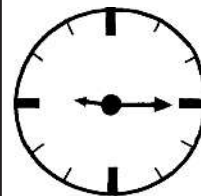
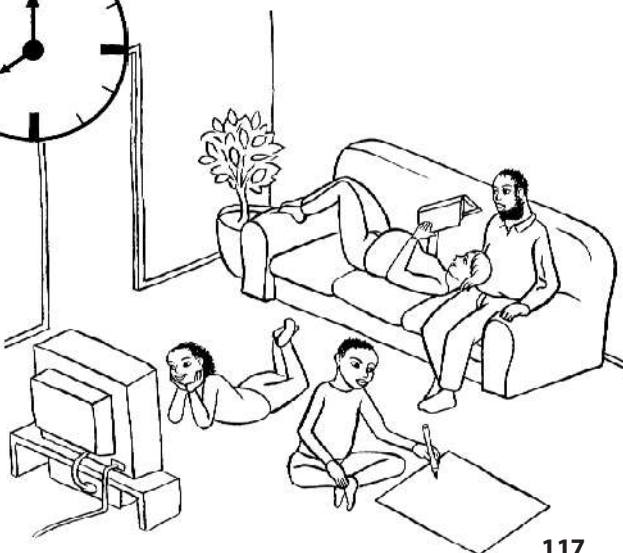
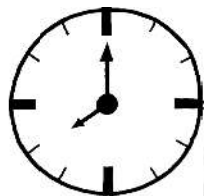
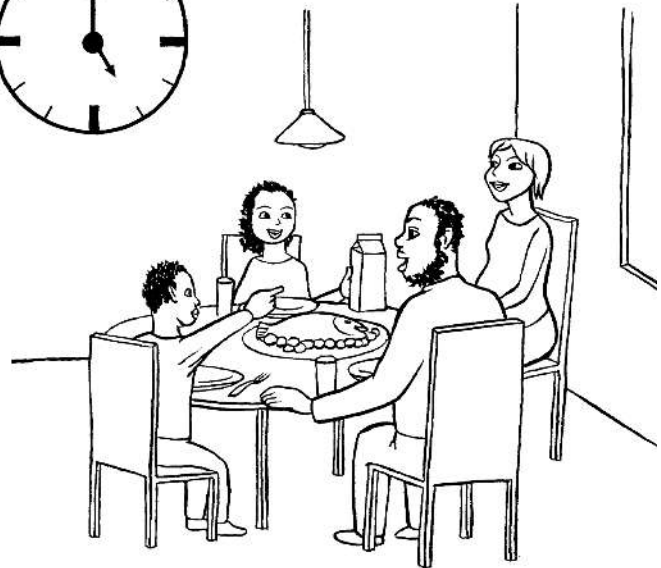
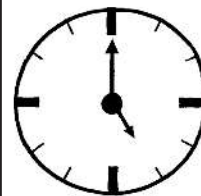
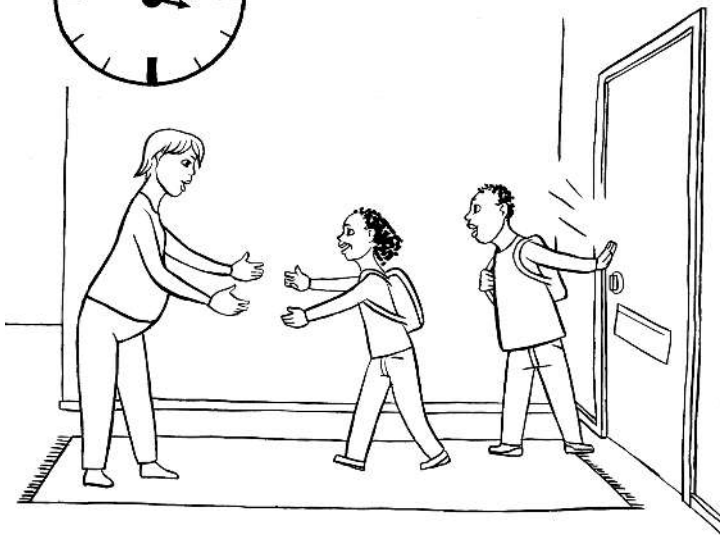
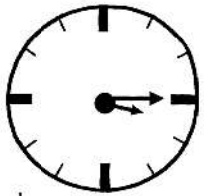
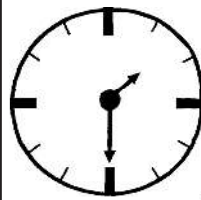
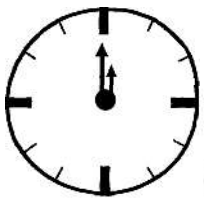
pysäkillä auttaa kuntosalille vaunut kioskilla

Tavallinen päivä

KOULU

6.B Kehyskertomus

Tavallinen päivä

1. On keskiviikko. Herätyskello soi. Kello on puoli 7. Äiti herää. Äiti on väsynyt. Äiti on raskaana. Hän on äitiyslomalla. Isä nukkuu sängyssä. Isä menee työhön myöhemmin.
2. Äiti menee kylpyhuoneeseen. Äiti pesee hampaat ja käy suihkussa.
3. Perheessä on kaksi lasta. Tyttö on yhdeksän vuotta ja poika on yksitoista vuotta. Nyt kello on puoli kahdeksan. Lapset heräävät ja menevät keittiöön. Äiti sanoo: "Hyvää huomenta!" Keittiössä äiti ja lapset syövät puuroa ja leipää ja juovat maitoa.
4. Kello on 15 vaille 8. Isä lähtee työhön. Isä antaa äidille suukon eteisessä ja sanoo: "Hei hei!"
5. Lapset pukevat vaatteet. Kello on puoli 9. Äiti ja lapset kävelevät kouluun.
6. Äiti menee takaisin kotiin. Koti on likainen ja äiti siivoaa. Kello on 11. Nyt koti on puhdas.
7. Kello on 12. Äiti menee kauppaan. Hän ostaa riisiä ja kalaa.
8. Äiti menee kotiin ja laittaa ruokaa keittiössä. Äiti laittaa kalaa ja riisiä. Kello on puoli 2. Äiti on väsynyt ja menee nukkumaan. Äiti nukkuu puoli tuntia.
9. Kello on 15 yli 3, ja koulu on loppu. Lapset tulevat kotiin. Äiti on iloinen.
10. Kello on 5. Isä tulee kotiin. Isällä on nälkä. Perhe syö keittiössä. Ruoka on hyvää.
11. Illalla perhe on olohuoneessa. Isä ja äiti istuvat sohvalla. Tyttö katsoo televisiota. Poika kirjoittaa.
12. Lapset menevät nukkumaan. Isä lukee kirjaa lapsille. Kello 15 yli 9 isä sanoo: "Hyvää yötä!"

LUE SANAT JA NÄYTÄ, MISSÄ NE OVAT KUVASSA.

on raskaana

herää

nukkuu

käy suihkussa

syö

menee

vie

siivoaa

ostaa

tekee ruokaa

tulee

katsoo

istuu

kirjoittaa

lukee

LUE.

On aamu.

Äiti on raskaana.

Äiti herää.

Isä nukkuu.

Äiti käy suihkussa.

Äiti ja lapset syövät aamupalaa.

Isä menee työhön.

Äiti vie lapset kouluun.

Äiti siivoaa.

Äiti menee kauppaan ja ostaa kalaa.

Äiti tekee ruokaa.

Lapset tulevat koulusta.

Perhe syö keittiössä.

Illalla perhe on olohuoneessa.

Isä ja äiti istuvat sohvalla.

Tyttö katsoo televisiota.

Poika kirjoittaa.

Lapset menevät sänkyyn.

Isä lukee lapsille kirjaa.

KIRJOITA SANA.

Äiti käy _____ .

Isä menee _____ .

Äiti vie lapset _____ .

suihkussa kouluun työhön

Äiti ostaa _____ .

Äiti tekee _____ .

Lapset tulevat _____ .

koulusta kalaa ruokaa

Perhe syö _____ .

Tyttö katsoo _____ .

Isä lukee _____ .

kirjaa keittiössä televisiota

VALITSE OIKEA.

1. Äiti on aamulla iloinen.
2. Isä menee töihin.
3. Päivällä äiti siivoaa.
4. Äiti ostaa kissan.
5. Perhe syö ulkona.
6. Illalla isä lukee kirjaa.

- Äiti on aamulla väsynyt.
Isä menee kouluun.
Päivällä äiti ui.
Äiti ostaa kalaa.
Perhe syö keittiössä.
Illalla isä laulaa.

YHDISTÄ OIKEA ALKU JA LOPPU.

1. Äiti käy suihkussa
2. Perhe syö
3. Lapset nukkuvat
4. Isä antaa suukon
5. Tyttö katsoo televisiota

- eteisessä.
pesuhuoneessa.
olohuoneessa.
makuuhuoneessa.
keittiössä.